

Tėvynės sąjunga suvažiavime įrodė savo brandą

Vilnius, lapkričio 29-30 d. (BNS) — Tėvynės sąjungos (TS) suvažiavimas įrodė partijos tikslą valstybės darbui, o ne „tarpusavio rietynėms“, šeštadienį pareiškė konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis.

Vėlyvą vakarą kalbėdamas spaudos konferencijoje, jis teigė „apvylęs“ žiniasklaidą, kuri tikėjosi įvykiant „kazko ypatingo“.

Pasak V. Landsbergio, III konservatorių suvažiavimas vyko „su naudingais įstatų pakoregavimais, su programos atnaujinimu, kai kurių naujųjų elementų išryškinimu“.

Diskusijose dėl partijos įstatų pataisymo suvažiavimo vedėjai užkūrė kelių frakcijų Seime nariui Vidmantui Žiemeliui pateikti alternatyvių pataisų, kurios, Seimo nario teigimu, sustiprintų partijos politinės tarybos vaidmenį ir demokratizuotų TS valdybos rinkimus.

Konservatorių dėmesio nesulaukė ir 60-ies delegatų vardų perskaitytas pareiškimas, kuriuo TS vadovas V. Landsbergis buvo raginamas paskelbti neeilinį partijos suvažiavimą. Pareiškime buvo griežtai kritikuojamas premjeras G. Vagnorius bei raginama atidėti partijos programos ir įstatų svarstymą.

V. Landsbergis pareiškė nemanaš, kad reikia rengti neeilinį suvažiavimą. Jo teigimu, pakaktų paversti Andriaus Kubiliaus vadovaujamai įstatų rengimo grupei „toliau dirbti su gaunamais pasiūlymais“ be jokių įsipareigojimų dėl laiko, kada pateikti naują įstatų variantą.

G. Vagnorius žurnalistams sakė manąs, kad kitas suvažiavimas įvyks po dvejų metų prieš Seimo rinkimus. „Mes neturime tiek laiko atiduoti tik suvažiavimams, tik partinėms procedūroms“, sakė jis. Jo nuomone, rinkėjams svarbiau, kad valdančioji partija tiek Seime, tiek vyriausybėje tinkamai vykdytų savo programą.

Aukščiausioje vadovybėje — „kylančios žvaigždės“

Konservatoriai šeštadienį „pastumdami karjeros laiptais“ kelis savo narius, kurie, V. Landsbergio teigimu, atnaujins partijos vadovybę.

Tėvynės sąjungos (TS) pirmininku slapto balsavimu perrinktas V. Landsbergis. Už jį balsavo 565 suvažiavimo delegatai, prieš — 11.

„Ištisi metai ant Tėvynės sąjungos pirmininko buvo pilami bjauraus šmeižto srautai. Šiandien TS atsakė, ką jis apie tai galvoja“, po balsavimo rezultatų paskelbimo pareiškė V. Landsbergis.

V. Landsbergio siūlymu, i tris TS pirmininko pavaduotojų pareigas dauguma delegatų patvirtino Antaną Stasiškį, Rasą Rastauskienę ir Sigitą Kaktį.

TS valdybos pirmininku, 521 balsais už, 4 — prieš ir susilaikius 23 delegatams, perrinktas ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Jo nuomone, formuojant partijos vadovybę, ir ateityje bus laikomasi pagrindinio sverto — kiek konkrečiu asmeniu pasitiki rinkėjai.

TS suvažiavimas išrinko ir pagrindinę partijos vykdomąją instituciją — valdybą. Jos nariais išrinkti Andrius Kubilius, Arvydas Vidžiūnas, Alfonsas Bartkus, Rolandas Pakšas, Kęstutis Čilinskas, Vytautas Pakalniškis, Saulius Šaltenis, Emanuelis Žingeris, Birutė Visokavičienė, Kęstutis Skrebys ir Elvyra Kunėvičienė.

Savo postų valdyboje neteko Vidmantas Žiemelis, Laima Andrikiene, Nijolė Ozelytė-Vaitiekūnienė, Rimantas Pleikys, Andrius Kupčinskas.

Konservatoriai turi darbais įrodyti „posūkį į centrą“

Konservatoriai suvažiavime priėmė nutarimą dėl politinės orientacijos, kurioje teigiama, kad Tėvynės sąjunga savo programines nuostatas grindžia „modernaus konservatizmo principais ir yra centro dešinioji politinė jėga“.

Seimo Centro frakcijos seniūnas Egidijus Bičkauskas suabejojo konservatorių sugebėjimu darbais įrodyti pareiškimus, kad jie yra „centro dešinioji politinė jėga“.

Jis teigė nesuspajinęs su konservatorių priimta veiklos programa 1998-2000 metams, tačiau anksčiau, jo vertinimu, „iš tikrųjų yra pakankamai progresyvių minčių“. „Bet vėlgi ant popieriaus galima surašyti daug ką, o ar tai bus realizuojama?“, retoriškai klausė E. Bičkauskas.

Politinių jėgų „centre“ darosi ankšta

Konservatoriai, skelbdami „centro dešinės“ orientaciją, manevruoja, siekdami pasinaudoti centre jau esančiųjų populiarumu, mano Seimo opozicija.

„Tai yra taktinis manevras, norint prispausti ar išstumti Centro sąjungą“, pirmadienį spaudos konferencijoje pareiškė Socialdemokratų frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas.

Opozicinės LDDP frakcijos Seime vadovas Česlovas Juršėnas suabejojo, „ar užteks vietos centre“, ir spėjo, kad „kam nors teks pasistūmėti į kairę“.

„Man atrodo, tai tik patvirtina, kad konservatoriai nėra nuoseklūs. Jie supranta, kad jų vykdyta politika ir jų ideologija neturi to populiarumo ir patrauklumo, kurio jiems norėtųsi, ir kuris verktiant reikalingas, ruošiantis naujiems rinkimams“, pirmadienį spaudos konferencijoje sakė Č. Juršėnas.

Seimo pirmininko pavaduotojas konservatorių Andrius Kubilius sakė, kad konservatoriai „visada buvo centro dešinioji partija“. Jo nuomone, šeštadienio nutarimas buvo svarbus patiems konservatoriams, išdrįsusiems savo apibūdime pavartoti žodį „centras“.

Suvažiavime dominavo nomenklatura

Lietuvos konservatorių suvažiavimas savaigalią pade monstravo „fasadinę vienybę“ ir sustiprino partijos nomenklaturą, pirmadienį pareiškė opozicinės LDDP vadas Česlovas Juršėnas.

Suvažiavimas iš partijos valdybos pašalino, Č. Juršėno

Lapkričio 28 dieną Clevelande, Lietuvių namuose, iškilmingai buvo įteiktos JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos paskirtos žurnalistikos, radijo, meno, muzikos ir švietimo premijos, kurių mėcenatas — Lietuvių fondas. Geriausi žurnalistai buvo pripažinti Antanas Dundzila, radijo stotimi — „Margutis II“, meno premija atiteko dailininkei Eleonorai Marčulionienei, muzikos — Manigirdui Motekaičiui, švietimo premija buvo apdovanoja Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla.

Nuotr.: JAV LB Kultūros tarybos premijų laureatai su garbės svečiais: (I eil. iš kairės) JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Lietuvių fondo atstovė Dalia Puškorienė, LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, švietimo premiją gavusi Los Angeles lituanistinės m-klos vedėja Marytė Newson, LB kopirmininkas Clevelande dr. Dainius Degėsys, Lietuvos Respublikos Garbės konsulė Clevelande Ingrida Bublienė ir muzikė Rūta Klorienė. II eilėje — LB kopirmininkas Clevelande dr. Raimondas Šilkaitis, premijos laureatas muzikas Manigirdas Motekaitis ir laureatas žurnalistas Antanas Dundzila.

Amerikos baltai agituoja už Baltijos valstybių narystę NATO

Vašingtonas, lapkričio 27 d. (BNS) — Jungtinis Amerikos baltų komitetas (JBANC), atstovaujantis milijonui lietuvių, latvių ir estų išeivijoje, paragino JAV administraciją kuo greičiau į NATO pakviesti Lietuvą, Latviją ir Estiją.

„Jungtinių Valstijų nacionalinio saugumo ir ekonominio tikslas yra laisva, integruota ir demokratiška Europa, glaudžiai susijusi su JAV per Euroatlantinę bendruomenę ir Šiaurės Atlanto sąjungą“, sakoma paskelbtame komiteto politiniame pareiškime.

Komitetas primena JAV vyriausybės pareiškimą, kad Europa nebus saugi, kol nebus saugios Baltijos valstybės, ir pažymi, kad NATO narystė toki saugumą gali užtikrinti.

„Tarp Europos valstybių, kurios siekia NATO narystės, mažiausiai saugios yra Estija, Latvija ir Lietuva“ dėl Rusijos kaimynystės, teigiama Jungtinio Amerikos baltų komiteto pareiškime.

Komitetas ragina NATO viršūnių susitikime kitų metų balandį Vašingtone paskelbti specialią deklaraciją, įvardijantią Lietuvą, Latviją ir Estiją kandidatėmis į Šiaurės Atlanto sąjungą.

„NATO turėtų kuo greičiau apsispręsti suteikti narystę Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Geriausias laikas tai pradėti — 1999-ųjų balandis Vašingtone“, sakoma pareiškime.

Dar viena įtakinga JAV tautinė bendruomenė — Amerikos lenkų komitetas — nese-

vertinimu, „turėjusius savo nuomonę ir drįsusius ją viešai pareikšti“ Seimo narius Vidmantą Žiemelį, Laimą Andrikiene, Rimantą Pleikį.

Č. Juršėno nuomone, konservatorių renginio „nedemokratiškumą“ liudija ir tai, kad liko iš esmės nepakeisti „vieno nedemokratiškiausio“ konservatorių partijos įstatų.

„Suvažiavime nebuvo savikritikos, kurios buvo galima tikėtis, turint galvoje, kaip spauda, visuomenė ir opozicija vertina valdančiąją partiją“.

niai paskelbė pradėdą kampaniją už Baltijos valstybių

Premjeras žada laikytis nepopuliarios politikos

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS). Lietuvos vyriausybė ir toliau laikysis nepopuliarios politikos, vykdydama valstybei būtinius sprendimus, šeštadienį pareiškė ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius.

„Alternatyvos dabar vykdomai politikai nėra. Kitas kelias vestų į biudžeto skolų liūną, finansinę ir socialinę suirutę, kurią patyrė kai kurios kaimyninės valstybės“, pareiškė G. Vagnorius savo partijos kolegoms.

Konservatorių valdybai vadovaujantis premjeras paskaitė pranešimą partijos suvažiavime Vilniuje, atsiskaitydamas už 2 metų veiklą.

Pasak premjero, kitų dvejų metų partijos veiklos Seime, vyriausybėje ir savivaldybėse tikslas yra naujų darbo vietų kūrimas, valstybės tarnautojų darbo pertvarkymas ir kova su organizuotu nusikalstamumu bei korupcija.

G. Vagnorius suvažiavimo dalyviams žadėjo, kad iki 2000-ųjų metų bus įgyvendinta valdymo reforma, kuri sukels „blogų valdininkų nepasitenkinimo šurmulį ir gerų tarnautojų pasitenkinimą“.

Pasak premjero, daugiausiai papildomų lėšų ir valdymo pastangų bus skiriama investicijų naujoms darbo vietoms kurti skatinimui ir ekonomikos augimo programoms.

G. Vagnoriaus teigimu, nuo rudens kaimo gyventojams siūloma dalyvauti lengvatinių kreditų akininkams ir jų kooperatyvams programoje, nuo kitų metų bus kredituojami smulkūs ir vidutiniai verslininkai.

Vyriausybė, nors ir sunkiai, bet jau išjudino eksporto remimo ir įmonių gaivinimo programą, kurios buvo galima tikėtis, turint galvoje, kaip spauda, visuomenė ir opozicija vertina valdančiąją partiją“.

pakvietimą į NATO. Komitetas žada būti toks pat aktyvus, kaip ir agituoju už Lenkijos narystę Šiaurės Atlanto sąjungoje.

Jis pažadėjo tęsti kovą su nelegaliu verslu, kurį ragino skirti nuo smulkus verslo.

Jis teigė, kad daugės mokesčių mokėtojų, tačiau nedidės įmonės tenkančių mokesčių našta. „Nuo 2000-ųjų metų nebus pelno mokesčio, mažės pajamų mokesčiai“, sakė G. Vagnorius.

G. Vagnorius taip pat žadėjo neužmiršti kitų socialinės sferos reikalų — toliau didinti mokytojų bei mokslo ir kultūros darbuotojų atlyginimus, rekonstruoti ligonines, sutvarkyti gatves, trečdaliu padidinti studentų skaičių.

* Lietuvos konservatorių partija per ataskaitinį 2,5 metų laikotarpį surinko ir išleido apie 3 mln. litų. Daug įplaukų buvo gauta iš partijos skyrių Vakaruose, ypač JAV. Tai matyti iš partijos revizijos komisijos ataskaitos, kurią konservatorių suvažiavime pateikė komisijos pirmininkas Juozas Listavičius. Jis pranešė, kad partijos turtas per tą laikotarpį išaugo apie tris kartus — beveik iki 170,000 litų.

* Seimo Užsienio reikalų komitetas vieningai pritarė siūlymui paskirti URM Vidurio Europos skyriaus vedėją Petrą Vaitiekūną Lietuvos ambasadoriumi Latvijoje. Nuo 1993 iki šių metų kovo P. Vaitiekūnas buvo Lietuvos prezidento vyr. referentas užsienio politikai, 1990-1992 m. — Aukščiausiosios tarybos-Atkuriamos Seimo narys.

* Prezidentas Valdas Adamkus, atsižvelgęs į premjero siūlymą, pirmadienį pasirašė dekretą, kuriuo žemės ūkio ministrui Edvardui Mankeliui pavedė laikinai eiti susisiekimo ministro pareigas. Buvęs susisiekimo ministras Algis Žvaliauskas atsistatydino, kai buvo pripažinta, kad jis nusižengė tarnybinei etikai. (BNS)

Konservatoriai susirūpino „Lietuvos aidą“ padėti

Vilnius, lapkričio 30 d. (BNS) — Konservatorių politinė taryba paprašė išsamios informacijos apie dienraščio „Lietuvos aidą“ padėti, prieš priimdama sprendimą dėl laikraščio gelbėjimo.

„Nutarėme, kad kol kas mums trūksta paskiausios išsamios informacijos dėl atsiradusio pirkėjo, teismo sprendimo uždėti areštą laikraščio pastatui“, sakė konservatorių partijos vicepirmininkė Rasa Rastauskienė.

Pasak jos, partijos vadovybei dabar rūpi, kokie yra teisėjų argumentai ir ar yra galimybių apskusti Vilniaus 1-ojo apylinkės teismo sprendimą areštuoti redakcijos pastatą.

Vilniaus 1-asis apylinkės teismas penktadienį dienraščio naujojo akcininko Algirdo Pilvelio prašymu uždėjo areštą dienraščio pastatui.

Socialdemokratai reiškia nepasitikėjimą ūkio ministru

Vilnius, lapkričio 30 d. (Elta) — Lietuvos Seimo Socialdemokratų frakcija rengia pareiškimą dėl nepasitikėjimo ūkio ministru Vincu Babiliumi.

Pirmadienio spaudos konferencijoje šios frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas teigė, kad, socialdemokratai nepasitiki jėga nusprendė pareikšti dėl privatizavimo ir energetikos politikos bei nuostolių, kuriuos biudžetui padarė ūkio ministro veikla.

A. Sakalas pabrėžė, kad JAV firma „Williams“, įsigijusi 33 proc. Lietuvos naftos kompleksio akcijų, iki gruodžio 1 d. turėjo pervesti Privatizavimo fondui 70 mln. dolerių, tačiau tų pinigų kol kas nėra.

Spaudos konferencijoje jis teigė, kad yra du „Wil-

Konservatorių valdybos pirmininkas premjeras Gediminas Vagnorius įsipareigojo surinkti visą partijos kolegas dominančią informaciją, o tada nedelsiant bus suauktas politinės tarybos posėdis.

„Mums kelia nerimą, kad būtent dabar, kai atsirado norinčių ir galinčių nupirkti dienraščio pastatą ir išvaduoti „Lietuvos aidą“ iš skolų, Algirdas Pilvelis inicijavo areštą“, sakė R. Rastauskienė.

Ji sakė neturinti tikslios informacijos apie būsimą pastato pirkėją, tik žinanti, kad tai patikimas Amerikos lietuvis, galintis prisiimti įsipareigojimus grąžinti laikraščio skolas.

Pasak spaudos, šį investuotoją surado pats premjeras G. Vagnorius.

„Lietuvos aidas“ dabar leidžiamas maždaug 16,000 egzempliorių tiražu, o jo skolos viršija 6 mln. litų.

liams ai“: vienas — turintis pinigų, o kitas — neturintis ir įvairiuose Europos bei Lietuvos bankuose jų ieškantis. Pasak A. Sakalo, „su šiuo, neturiniu pinigų, „Williams“ mes ir sudarėm sutartį. Jeigu tie 70 milijonų nebus pervesti, brėta didelis skandalas“, sakė jis.

Jis taip pat pažymėjo, kad nors nėra parengta energetikos programa, del ko susilaukta ES kritikos, tačiau vyriausybėje yra priimtas nutarimas, ruošiantis privatizuoti Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę.

Apibendrinę visą surinktą medžiagą pareiškime dėl nepasitikėjimo ūkio ministru V. Babiliumi, socialdemokratai pradės rinkti Seimo narių parašus.

Laisvės sąjunga kviečia tautą į „ubagų Vienos balių“

Kaunas, lapkričio 27 d. (BNS) — Radikalioji Lietuvos laisvės sąjunga (LLS) buria tautą pasisukti „ubagų Vienos baliuje“.

„Susirinkime sau visi, prie Vilniaus rotušės, išgersime arbatos, pavalgysime bato no, ir šoksime trypsim ne prasčiau nei ponai“, sakė LLS pirmininkas Vytautas Šustauskas.

Penktadienį jis išplatino kreipimąsi į Almą Adamkienę, Gražiną Landsbergienę ir Nijolę Vagnorienę, kuriame raginama atsakyti „Vienos balius“, kuris „daugeliui sukels pyktį“.

Austrijos ambasada Vilniuje, globojama prezidento, Seimo pirmininko ir premjero žmonių, sausio 23 dieną pirmą kartą Lietuvoje rengia Vakaruose populiarią „Vienos balių“. Pasak spaudos, ruošiantis baliui, klasikinį šokių pamokas dabar lanko Lietuvos valdžios institucijų pareigūnai bei verslininkų šeimos.

V. Šustauskas paskelbė telefoną registruoti visiems, kas nebuvo pakviesti į balių, ir vykti drauge su juo dalyvauti alternatyviuose šokiuose prie Rotušės, kai į ją rinksis ponai.

Besiformuojantis Lietuvos elitas baliuje ne tik šoks, bet ir aukos labdarą, o nelaimin-

gesniųjų paramai bus panaudotos ir už brangius bilietus surinktos lėšos.

Tačiau Laisvės sąjunga mano, kad „linksmybių metu surinkti pinigai kiekvienam doram žmogui gali tapti kaulu gerklėje“.

Valstybės vadovų žmonoms aiškinama, kad jų vyrai „privalo pirmiausia rūpintis darbo vietų kūrimu, kad kuo mažiau būtų žmonių su ištisomis rankomis“.

LLS teigia, kad „neleis tyčiotis iš 68 proc. Lietuvos piliečių“. Pareiškime pažymima, kad Rotušėje galės šokti apie 300 žmonių, nes tiek yra bilietų ar pakvietimų, o likusieji 3,6 mln. galės šokti namuose ir šiluminėse trasose. „Labai gražiai atrodys: šoka visa Lietuva laiminga ir šoti. Patiks Europai ir Amerikai“, mano V. Šustauskas.

Pasak jo, „nors prekeiviai minguoja, darbininkai grandinėmis susirakinę stovi prie Seimo, Laisvės sąjunga automagistralę blokuoja, bet kita tautos dalis jau nebetrūki rūpesčių — tik išmukti valsus ir kadrilius, gyventi užsienietiš-kai“.

KALENDORIUS

Gruodžio 1 d.: Natalija, Eligijus, Butgėdis, Šilė.

Gruodžio 2 d.: Liucijus, Sirmuntas, Skirmantė, Gėrutis.

DRUSKININKŲ SANATORIJOS SPINDESYS IR SKURDAS

Vilniatė draugė Jovita, kuri mus atvežė į Druskininkus, užtempusi mano sunkoką lagaminą į trečią šios poilsio sanatorijos aukštą ir užmetusi jį ant minkštasuolio, apsidairė ir sušuko: „Kaip puiku!“ Man buvo aišku, kad kambarys jai atrodė „karališkas“. Mano 94 metų tėvelis, kuris niekuomet nesiskundžia, nesiskundė ir tada, kai net visą savaitę, pasiremiant lazda, reikėjo kopti į trečią aukštą. Mūsų iš anksto siųstų faksų, pageidavimų, kuriuos rašėme, kad norėtume gauti kambarį pirmame aukšte, administracija neišgirdo, nors sanatorijos kainos buvo skirtingos vietiniams ir užsieniečiams, už buvimą reikėjo mokėti amerikietiškais doleriais.

Kai atvykome į šį kurortą, diena buvo apsiniaukusi, linojo. Bet, pritardama tėveliui, iš anksto nutariau, kad viskuo būsimė patenkinti.

Atėjome vakariniauti į mūsų pastato bendrą valgyklą. Mums parodė keturių vietų staliuką, kur jau sėdėjo viena pora. „Jūsų vieta bus prie šitos lenkų poros“, pasakė patarnautoja. Net nepažvelgusi į tuos žmones, pasakiau, kad mes su tėveliu pageidaujame tik dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę. Ne visai patenkinti padavėja mus pasodino netoli virtuvės, prie staliuko, kur jau sėdėjo tame dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę. Ne visai patenkinti padavėja mus pasodino netoli virtuvės, prie staliuko, kur jau sėdėjo tame dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę.

Atėjome vakariniauti į mūsų pastato bendrą valgyklą. Mums parodė keturių vietų staliuką, kur jau sėdėjo viena pora. „Jūsų vieta bus prie šitos lenkų poros“, pasakė patarnautoja. Net nepažvelgusi į tuos žmones, pasakiau, kad mes su tėveliu pageidaujame tik dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę. Ne visai patenkinti padavėja mus pasodino netoli virtuvės, prie staliuko, kur jau sėdėjo tame dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę. Ne visai patenkinti padavėja mus pasodino netoli virtuvės, prie staliuko, kur jau sėdėjo tame dviese sėdėti, nes nemokame lenkiškai, ir nebus malonu nesišnekančiam sėdėti prie svetimų žmonių visą savaitę.

Kitą rytą, per pusryčius mums buvo paruošti du kepti kiaušiniai. Pašaukiau padavėją ir paklausiau, kur mūsų vakarykščiai pageidavimai? Ji, vargšė, apie tai nieko nežinojusi. Paėmė ir nunešė kiaušinius į virtuvę. Įdomu, ko sulauksime vietoj kiaušinių? Netrukus padavėja atėjo, nešina geltonais, apskrudintais, bulvinių blynų, tai kodėl ir mums nepabandžius karštų bulvinių blynų, nors būtų buvę geriau, jeigu jie būtų atke-

liavę pietums ar vakarienei. Bet gal čia tokia mada? Visgi jau esame „nutauteję“ lietuviško maisto valgytojai.

Toji diena buvo sekmadienis, užkopėme atgal į trečią aukštą ir ruošėmės į bažnyčią. Tėtė būtinai turėjo užsidėti savo išieginį kostiumą ir, aišku, kaklaraištį. Kitaip į bažnyčią jis eiti negalėjo. Visai ne kaip turistai. Diena ir vėl buvo apsiniaukusi. Pestute, su lietsargiu, pasiekėme iš tolo matomą aukštai gotikos bokštus pasidabinusią Druskininkų bažnytelę. Perėjome per gražius parkelius. Iki Mišių buvo likę 10 minučių, bet bažnyčioje — jau pilna stovinčiųjų. Kaip ir kitose Lietuvos bažnyčiose, sėdimų suolų čia nebuvo daug — šiek tiek bažnyčios centre ir šonuose. Išžiūrėjusi įstamiausius tėvelį ir vieną suolą. Geri žmonės, slenkasi ir spaudžiasi, kad priimtų senelį. Pati pasitraukiau prie kolonos ir atsiėmiau. Mišios prasidėjo „Pulkim ant kelių“. Mano nustebeimui, skaitinius skaitė jaunos mergaitės. Tai — pažangi parapija, o gal kunigas? Jaunas kunigas, pasakęs visai neblogą pamokslą, vaikščiojo centre bažnyčios eile. Artimai bendrauja su tikinčiaisiais, pagalvoja, ne iš „aukštybių“. Po Mišių matėme tą patį kunigėlį, jis su būriu jaunimo kažkur skubėjo. Susistabdėme ir padėkojome už gerą pamokslą. Dar pridūriau, kad per gana trumpą laiką daug pasakė.

Kad neskubėdami grįžome iš bažnyčios, jau buvo pietų metas. Ant mūsų stalo stovėjo krepšelis su juoda duona, uždegtas ta pačia vakarykščia, raudonomis barščiu dėmėmis išmarginta, servetėlė. Nei šis, nei tas. Beveik kalta jaučiausi dėl vakarykščio elgesio. Gerai, kad neturime prie savo stalo svečių, nes būtų gėda. Nutraukiau servetėlę nuo duonos krepšelio ir, sulankstiusi, vėl pasidėjau prie savo lėkštės. Ant stalo vienkartinę servetėlę nebuvo. Nosį kuteno juodos duonos kvapas. Apsidairau, ieškodama sviesto, kurį galėčiau užsieti ant juodos duonelės. Ant stalo — nei sviesto, nei margarino nebuvo. Sustabdžiau pro šalį prabėgančią padavėją ir paprašiau sviesto. Ji sustojo, kaip greitai stabdoma mašina. „Sviestuko?“, — paklausė nustebeusi. „Taip sviestuko“, — atsakiau. „Ar dabar?“, — „Taip dabar“, — atsakau ramiai. Padavėja įbėgo į maisto atsargų kambarį, o po minutės, pamiršusi apie sviestą, vėl bėgiojo po didelę valgyklos salę. Laukėme. Suvalgėme atneštą sriubą. Tėtė, kaip buvo įpratęs, norėjo užsieti sviesto. Ach... tas „sviestukas“. Po antrojo patiekalo jau ir arbata gėrėme. Būčiau visai pamiršusi tą sviestą, jeigu skubanti padavėja nebūtų jo atnešusi mums jau bebajigiant gerti arbatą. Dėl visko užsietipiau to ilgai laukto sviesto ant duonos ir pabaičiau savo arbatą. Iškrupščiau iš kišenės porą dolerių ir pakišau po lėkštę. „Sviestuko“ kelionė iki mūsų stalo rytą bus trumpesnė. Gal ir servetelių bus? Mano mintis pertraukė labai greitai kalbanti padavėja: „Tai, matai, prašė sviestuko, o dabar palikote“. Nespėjau net pasakyti, kad sviesto nevalgėme deser-

tui, o dėtis į kišenę nenorime, — padavėja jau buvo nukaukšėjusi parketo grindimis į kitą valgyklos kampa. Išaušo naujas rytas. Nors daug jau buvome prilapioję taisyti laiptais į trečią aukštą,

„Draugystės“ sanatorija Druskininkuose.

bet prieš pusryčius dar nuėjome pavaikščioti panemune. Vaikščiotojams išcementuoti du gražūs šaligatviai: vienas aukščiau, kitas — žemiau, prie pat vandens. Dažnai matėsi suoliukai, kurie buvo apdengti ryto rasa. Nemunas lėtai, niekur neskubėdamas, vingiavo šiaurės link. Vaizdas pasakiškai gražus, tik Nemuno vanduo rudas. Pavydžiui poetams, kad jie gali visus gražius, viduje susikaupusius jausmus „sustabdyti“ eilėraštyje...

Vėl slinkome valgyklos link, pusryčių. Jau beveik užuodžiau skanią, gerą kavą. Tėtė pradėjo valgyti savo įprastą avizinę košę. Visai kaip namie. Ant lėkštės eilutėmis buvo surikiuota kaimiška, rūkyta dešra. Į mane žiūrėjo baltos lašinukų „akutės“. Iš vaikystės prisiminiau tokią pilną lašinukų dešrą. Visai atpratusi sviestu ir sūriu ant juodos duonos. Laukėme kavos ir tada visas bus, Jovitos žodžiais tariant, kaip pasakoje, Prabėgančios padavėjos nepavyko sustabdyti ir paprašyti kavos. Raminausi, kad kava vis tiek kada nors atsisiras ant mūsų stalo. Prisiminiau po vakarykščią lėkštę pakištus dolerius... Kėliau ranką, norėdama, kad padavėja atkreiptų dėmesį. „Prašome kavos, pamele“, — pasakiau. „Ar dar negavote kavutės?“ — nustebo ji. „Niekur neskubau, atvykau čia „gydytis“, turėčiau turėti kantrybės“, — kalbėjau su savimi. Štai ir kava. Seniai išsvajota kava! Ach, koks blogas įprotis yra ta kava, ir kaip sunku be jos apsieiti!

Sanatorijoje poilsiauvome ir „gydėmės“. Mus ne tik gydė, be ir masažavo. Jauna masažistė mano tėvelį masažavo davė kiekvieną rytą, jis gyrėsi, kad jaučiasi daug geriau. Neiškentusi, ir aš pabandžiau. Masažuodavo nugara, pečių raumenis, net kojų blauzdas. Jaučiau lyg vėjelio pūtimą, lyg smėlio šiurenimą, o visa tai sukūrė miklos ir nuostabiai greitos masažistės rankos. Ir, kai po 15 min. masažas pasibaigė, jausdavau ne tik geriau, bet buvo pakutentas ir „gero gyvenimo“ jausmas. Gyvenome kaip „aristokratai“, anot mano draugės Jovitos, kaip pasakoje. Namuose niekada neleidžiu sau tokios prabangos, o čia mišenei tai per brangu. O čia masažas įeina į bendrą sanatorijos kelialapio kainą.

Su įvairiais reikalėliais išsiruošiau į Druskininkų paštą. Norėjau nusipirkti pašto ženklų, atviručių ir telefono skambinimo kortelę. Aišku reikėjo ir servetelių nusipirkti. Grįžtant atgal, užėjau į gana patraukliai atrodančią dovanų krautuvėlę. Įslinkau ir pradėjau žvalgytis. Buvo pilna audinių, gintarų, keramikos dirbinių, medžio drožinių. Kokią valandą išbuvau toje krautuvėlėje ir prisirinkau įvairių smulkmenų, kurias parvešiu

draugams ir anūkams. Atnešiau jas pardavėjai ir sukroviau ant jos stalelio. Ji pradėjo skaičiuoti mano prekes skaičiavimo mašinėle ir dėjo į atskirą krūvelę. Jos padėjėja vyriojo dužtančius daiktus į popierių. Suskačiavo prekių už 95 lt. Išsitraukiau visus litus. Turėjau 90 lt., o reikėjo 95 lt. Pasakiau pardavėjai, kad trūksta 5 litų, ir paprašiau, kad ši kava nors išimtų iš mano pirkinį. Ji permetė mane piktą žvilgsniu ir sušuko: „Tai kokias čia komedijas išdarinėjate?“ Krūpėlėjau nuo jos balso. Bandžiau aiškintis, kad norėjau tik į paštą nueiti, todėl daug pinigų nepasiėmiau. „Prašu kava nors išimti iš mano pirkinį“, — dar kartą pakartojau. „Mes negalime išimti, ar nematote, kad jau viskas suskačiuota“, — piktai atsėvė pardavėja. „Tai padėkite mano pirkinį į šalį, o po pietų ateisiu jį pasiimti“, aiškinausi pardavėjai, lyg būčiau nusikaltusi, kad trūksta penkių litų. Po pietų grįžau. Ta pati pardavėja padavė man prekes, o aš jai — pinigų. Neišgirdau nei „aciū“, nepastebėjau nei šypsenos.

Nešiau pirkinį į trečiojo aukšto kambarį ir vis galvojau apie juokingą šios dienos įvykį. „Tai kokias čia komedijas išdarinėjau“, — pakartočiau sau piktą pardavėjos pasakymą. Juk nebuvau moraliai įpareigota atsiimti tų prekių. Ką pardavėja tada būtų dariusi? Galėjau jas ir grįžusi į Vilnių ar Kauną nusipirkti, ir gal be nemalonių pardavėjos žodžių. Bet... kas žino, kas ten būtų atsitikę? Tik vieną dalyką sužinojau, kad, kai jau prekes kaina patenka į skaičiavimo mašinėle, „kelio atgal nėra“. Šis tas naujo.

Eidama pietų, su savim nešiaušiu pundeį popierinių servetelių, kurias jau buvau nusipirkusi. Turės jų užtekti visai savaitei. Visą laiką sėdėsim prie to paties stalelio. Niekas jų nenaudos, tik mudu: Gal

kada nors ir tą servetėlę su barščiu dėmėmis pakeis. Pasi-
dėjau porą servetelių prie savo lėkštės ir porą padaviau tėtėi. Likusias gražiai sulankstiau ir sukišau į ant stalo stovinčią stiklinukę. Pavalgėme pietus, pakilę padėkojome padavėjai. Jau susitvarkėme, net servetelių turime! Turime? Nieko panašaus! Vakarienės metu siekiu savo servetelių išsitraukti. Deja... iš jos ištraukiau mažytį, permatomą popierinės servetėlės trikampį. Kur gi jos dingio? Tėtė žiūrėjo į mane ir į mažytį trikampį ir nusišypsojo. „O kodėl palikai? Nepalik, kas tavo“, — pamokančiai pasakė. Tėvai niekuomet nenustoja mokinti savo vaikų, ir visuomet yra jų teisybė. Net pamiršau ant stalo stovintį maistą. Žiūrėdama į trikampius, bandžiau skaičiuoti, kiek jų išėjo iš vienos servetėlės. Keturi keturkampiai vienoje servetėlėje, o juos dar padalinus pusiau, jau — aštuonius trikampius. Įdomu, kiek servetelių aš buvau atsinešusi? Turbūt visai valgyklai jų užteko. Visi stalai gavo po kelis permatomus trikampius. Nors servetėlėmis „sušėliau“ šią sveikatos sanatoriją.

Kitą kartą servetelių atsinešiau tiek, kiek reikia. Dar nepraejo „trūkumų laikai“ Lietuvoje, bent Druskininkuose. Dabar žinau, ką reiškia popieriaus trūkumas. Atsineš su savim savo popierių. Dažnai prisimenu gražius Druskininkų parkus, juose įdomiai išbarstytus įvairius paminklus, vingiuojantį Nemuną ir jo slėnius, Čiurlionio namelius ir jo memorialiniame muziejuje girdėtą garbios pianistės Aldonos Dvarionaitės, Čiurlionio kūrinių koncertą. Šios vasaros prisiminimuose susilieja įvairūs dienų nuotykių — „servetėlės“, „kepti kiaušiniai“, „sviestukas“, „kavos laukimai“, mano tėvelio lėtas kopimas į trečią aukštą.

Alytaus miesto žmonių su fizine negalia klubo „Svaja“ pirmininkė Algytė Stankevičienė — „Saulės ašaros“ programos vedėja. Vilniaus „Lėlės“ teatre surengta Lietuvos neigaliųjų kūrybos šventė „Saulės ašara“ — taip kurybingus neigaliuosius vėl subūrė Nepriklausomų teatrų asociacija. Tai — ilgalaikio projekto „Melpomenė šypsosi jums“ dalis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant (Lietuva):			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant (užsienį) oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotėdė. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ta, aišku, dovanų krautuvėlė.

Kaip gaila, kad Druskininkuose Lietuvos žmonės atostogauti neišgali, jiems per brangu. Jų vietoje atostogauja lenkai ir baltarusiai, ir gatvėse, beveik be išimties, girdisi svetimų turistų kalba.

Aldona Kamantienė

SCENOS MENO MŪZA ŠYPSOSI NEIGALIESIEMS

Kūrybingus neigaliuosius vėl subūrė Nepriklausomų teatrų sąjungos lapkričio 6-8 d. į Vilniaus „Lėlės“ teatre rengiamą Lietuvos neigaliųjų kūrybos šventę „Saulės ašara“. Tai — ilgalaikio projekto „Melpomenė šypsosi jums“ dalis. Projekto tikslas — neigaliųjų meninė saviraiška integruojantis į sveikųjų visuomenę.

Į „Saulės ašarą II“ atvyko per tūkstantį neigaliųjų iš daugelio Lietuvos miestų ir rajonų. Pasirodė vaikų, jaunimo, vidutinio ir vyresnio amžiaus žmonių muzikos ir šokių ansambliai, pavienių atlikėjų.

Ansamblių programas stebėjo muzikų vertinimo komisija. Ji atrinko geriausius dalyvius į kitų metų pavasarį vyksiantį antrąjį tarptautinį jaunimo teatrų festivalį „Mes“ bei tarptautinę vaikų ir vyresnio amžiaus žmonių kūrybos šventę „Dermė“.

Nepriklausomų teatrų sąjungos vadovai už paramą dėkingi poniam Almai Adamkinei ir „Saulės ašaros“ globėjai socialinės apsaugos ir darbo ministrei Irenai Degutienei. (Elta)

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave,
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurģija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

EDMUNDAS VIDAUS, M.D., S.C.
Specialybė — Vėžius ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

DR. LINA POŠKUS
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 ST., BURBANK, IL
Tel. 773-735-1540
Valandos pagal susitarimą

• Jauni mano, kad senieji yra kvaili, bet senieji žino, kad jaunieji yra dar paiki.

G. Chapman

LIETUVOS KARIUOMENEI 80 METŲ

BRONIUS NAINYS

Kad iš karto nepasidaryčiau nuobodus, pradėsiu Jums neįprastą, gal ir šiek tiek keistoka įžangą.

„Imk mano šaliką, jis neša laimę“, — savo būrio vadui tarė sužeistas amerikietis karys Antrojo pasaulinio karo lauke garsiajame Belgijos mūšyje prieš vokiečius 1944 metais gruodžio pabaigoje, išropodamas iš pirmosios kovos linijos.

„Kur čia ta laimė? Juk pats, tą šaliką dėvėdamas, ir buvai sužeistas“, — priimdamas dovaną ištare dvidešimtmetis leitenantas, padedantis aštuoniolikmečiui eiliniui šliaužti į pirmosios pagalbos stotelę.

„Granatos skeveldra į kelį, — džiugiai sušuko dar tik pavasarį gimnazijos suolą palikęs jaunuolis, kaip pakaitalas atsiųstas į frontą ir vos tik kelias dienas čia šiaip taip pradrebėjęs, — tai milijono dolių žaizda. Karas man pasibaigė, ir aš keliauju namo į Ameriką. Linkiu, kad ir tau taip atsitiktų“.

Daug tokių įvykių mini savo knygoje „Eiliniai kariai“ (Citizen soldiers) žymus amerikietis istorikas — žurnalistas Stephen Ambrose. Tai retoko turinio knyga, nes nedaug karus aprašinėjančių autorių nagrinėja laipsniu žemiausio eilinio kario, kovojančio fronto pačiose pavojingiausiose pirmose linijose, būseną.

Įdomi tema būtų pagvilinti tokio kario psichologinę būseną, ne tik amerikiečių kariuomenės kovos lauke prieš Vokietiją, kuriame į apkasą įgrūstas, dar ne barzdos nešutantis, kažkurio Amerikos užkampio vaikiną tikrai nesusivokė, kodėl jis čia pakliuvo ir, pagal knygos autorių, girdėdamas aplink save žvimbiančias sproginių skeveldras, po šalmu susigūžęs apkaso dugne, drebedamas iš baimės visa gerklė šaukiasi mamos, bet ir daugelio kitų kariuomenių tokių pirmųjų linijų karių pergyvenimus, kurie kartais tikrai nesupranta, kodėl jiems reikia čia būti ir kiekvieną sekundę drebėti dėl savo gyvybės. Tokios išeities laukiančių turbūt buvo ir lietuvių karių, nes kai kurių iš jų padėtis buvo tiesiog ciniškai bjauri, kai, nuo vokiečių bėgančių bolševikinių okupantų iš Lietuvos išsivarytas, lietuvis karys buvo priverstas „savanoriu“ stoti į enkavedistų kuriamą šešioliktąją diviziją ir jėga nuvarytas į frontą žūti už tos okupacinės masės sugrąžinimą į jo tėvynę, arba, jai sugrįžus, mobilizuotas ir prievarta į ją

igrūstas jau Vokietijoje žūti už jos įtvirtinimą Lietuvos žemėje.

Bet tai išskirtini, mums tikrai nebūdingi reiškiniai, nes Lietuvos karys, per visą Lietuvos kariuomenės šiądienę minimą 80 metų laikotarpį, savose gretose kovodamas už savo tėvynės laisvę, ar galėjo tokias mintis turėti? Argi galėjo jas puoselėti 1918 metų Vasario 16-tosios aktą apgynę savanoriai, Klaipėdos sukilėliai, 1941 metų sukilimo dalyviai, drąsiausi mūsų laisvės nepriklausomybės gynėjai Lietuvos partizanai. Taip pat ir Vietinės rinktinės generolo Plechavičiaus vadovaujami kariai, Tėvynės apsaugos rinktinės kariai — Ventos fronto bei Sedos kautynių dalyviai. Taip pat ir Rytuose besikaunantys batalionai bei patys vėliausi kovotojai — Vilniaus televizijos bokšto ir Lietuvos Seimo rūmų gynėjai, nes jie nė kieno nevaromai, negaudomi, neprievartaujami, savo noru, savo laisva valia atėjo kovoti už savo tautos laisvę.

Klausydamiesi apie savanorius, sukilėlius, partizanus, rinktinės ir dar nė žodžio neįgirdę apie 80 metų sukaktį mininčią Lietuvos kariuomenę, pradėsite abejoti, ar aš kalbu šios dienos tema.

Manau, kad taip, nes mano supratimu, Lietuvos kariuomenė nėra tik jos nepriklausomybės taikaus dvidešimtmečio tvarkingai uniformuoti, į būrius, kuopas, batalionus, pulkus bei divizijas suskirstytų, skambių maršų lydimų, šaukiamų išsipuošusių karininkų vadovaujamų, ritmingai žyguojančių jaunų Lietuvos vyrų gretos. Lietuvos kariuomenė yra, ir tie čia mano suminiai įvairiais laikotarpiais, įvairiais būdais, aplinkybėmis bei sąlygomis susibūrę Lietuvos tauriausi patriotai, uniformuoti ar tik kaimietiška sermėguoti, puošnūs ar apiplyšę, valgę ar alkani, be maršų ir kartais be vadų, kritiškiausiu Lietuvai laikotarpiu griebę bet kokią pasitaikiusį ginklą ir stoję kovoti už savo tėvynės laisvę ne tik pirmu, bet ir paskutiniu šūviu, kartais net be aiškesnių prošvaisčių laimėti.

Taip, tai yra kariuomenė. Lietuvos kovojanti kariuomenė, šiandien garbingą 80 metų sukaktį mininčios kariuomenės dalis, ir ne iš kur kitur, bet tik iš jos pačios ir atsiradusi. Juk daugumas, jeigu ne visuma, tų kovų vadų, bent pradžioje, nes jie pirmieji ta-

Clevelande lapkričio 28 d. įvykusioje Premijų šventėje su JAV LB Kultūros tarybos laureatais. Iš kairės: Šv. Kazimiero lit. mokyklos, Los Angeles, Ca, vedėja Marytė Newson, LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, muzikos premijos laureatas Manigirdas Motekaitis, žurnalisto premiją laimėjęs Antanas Dundzila. Premijų mecenatas — Lietuvių fondas.

me lauke ir žuvo, buvo buvusios Lietuvos taikos laikotarpio kariuomenės kadro ir atsargos karininkai, ypač žemesnių laipsnių — leitenantai ar kapitonai, liktiniai bei atsargos puskarininkiai ar viršilos, vadovaujantieji į jų gretas išjungusiems ir dar nespėjusiems kareivio kuprinės panešioti, studentams, moksleiviams, žvaliam kaimo jaunimui, ten pat kovos lauke besimokančiam ir ginklą vartoti. Juos kovai grūdino ir drąsino buvę Lietuvos kariuomenės eiliniai kariai.

Taigi jie kaip tik ir buvo, išskyrus aštuonioliktyjų metų nepriklausomybės kovų savanorius, taikos laikotarpio Lietuvos kariuomenės įstaigų — Karo mokyklos, karo policijos mokyklos, mokomųjų kuopų ir įvairių ginklo rūšių dalinių mokyti bei brandinti auklėtiniai.

Šitaip supratęs Lietuvos kariuomenę, prieš akis iškyla labai sudėtingi, painūs, kartais šviesūs ir gražūs, kartais šurpūs ir tragiški, jos 80 metų kelio vingiai.

Kokia nepaprastai įdomi būtų jos istorija, atsirasdus objektyviam, tą laikotarpį nuodugniai išstudijavusiam istorikui, užsimojusiam ją moksliskai parašyti. Tik vargu ar šiandien tokį istoriką mes jau turim?

Šios sukakties proga gal meskime nors labai trumpą žvilgsnį į kelis būdingus jos istorijos tarpsnius.

Pirmas — Lietuvos nepriklausomybės gynyba. Dveji metai ir net trys didžiuliai priešai — Lenino bolševikai, kare subyrėjusios Kaizerio Vokietijos avantūristai ir Pilsudskio grobuoniški lenkai, užsigeidę jų okupacijų nusikurtą Lietuvą iš naujo pasiglemžti. Ir visi jie nugalėti. Kas ir kaip tai padarė? Pasakyk tikrą teisybę dabartiniam amerikiečių, tarkim 101 parašiutininkų divizijos, nors ir

aukštesnio laipsnio karininkui, kad tuos visus grobuoniškus kaimynus iš Lietuvos išvijo Pirmojo pasaulinio karo kareivių po patvorių išmėtytais šautuvais ginkluoti, savanoriškai į būrius susitelkę, apdriškę kaimiečiai, jis tik nusišypsos. Pridėjus dar, kad tie patys vyriokai iš Lietuvos pajūrio išvijo prancūzus ir taip Klaipėdos kraštą prijungė prie Lietuvos, nebeprisipažink, kad esi lietuvis, nes jis garsiai nusikvato iš visos tavo tautos.

Patikės amerikietis politikas 1941 metų sukilimu ir jo sudarytos vyriausybės pasakelbtu Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu, bet tuojau pat suabejops, ar vertėjo tai daryti ir aukoti 2,000 gyvybių, kai ir be to sukilimo vokiečiai būtų išvijo bolševikus ir taip pat būtų atsitiškę su Lietuvos nepriklausomybe.

Kam jums tos Plechavičiaus armijos, Tėvynės apsaugos rinktinės bei šimtinės auk Sedos kautynės, o ypač partizanų bei jų kovų, kai kiekvienas vaikas galėjo suprasti, kad, net ir amerikiečiams prieš Raudonąją armiją drebant, kovos prieš ją buvo tik savižudiški veiksmai? Net ir tokie aiškūs įrodymai, kad partizanai apgynę Lietuvą nuo rusų antplūdžio ir kad taip tik dėl to šiandieninė mūsų valstybė tokių jautrių tautybių bėdų, kaip Latvija arba Estija, neturi, partizanų kovų prasmingumo kitataučius vargu ar įtikins, kaip jie sunkiai suvoks ir lietuvių pasiryžimą nuogomis rankomis Televizijos bokštą ginti nuo Gorbachio tankų.

Taip, kitataučiams tai sunku suvokti, nes iš tikrųjų visa tai daugiau panašu į stebuklus negu į tikrovę, o šiais moderniais laikais stebuklais vargu kas betiki. Ta tikrovė tikra tik mums, nes mes patys ją išgyvenome. Apie ją mums niekas negali pameluoti. Tai

toji istorija, kurią mums ir reikia surašyti. Jeigu taip nepadarysim mes patys, darys kiti ir, kaip ir apie anos kuni-gaikiščių Lietuvos laikus, meluos ir melais visa tai nuvertins. Taip, kaip jau ir dabar bandoma daryti, sumaišant sąvokas ir Lietuvos laisvę gynusių kovotojų teisiant kaip nusikaltėlių, o kartu su okupantu prieš Lietuvos nepriklausomybę kovojusiam atminti dedant vainikus.

Lietuvos kariuomenės istorija dar tebesitėsia, nes ji tebežygiuoja. Vėl taikos meto kariuomenė: eilinių gretos, puskarininkiai, viršilos, leitenantai ir kapitonai. Paradus priima nauji generolai. Porą tokių paradų teko ir man pačiam stebėti. Gana iš arti. Tarp jų buvo matyti ir buvusios kovojančios kariuomenės dalis — Lietuvos partizanai su savo apygardų vėliavomis, buvusių kovų ženklais. Širdį suvirpinanti akimirka. Bet kartu ir rėžianti naują, gal kam ir visiškai nesuprantamą, skausmą.

Ne vienas vyresniųjų tikriausiai prisimena anų nepriklausomybės laikų panašias iškilmes ir pagarbą jų iškovojusiems. Ypač Karo muziejaus sodelį, karių savanorių vadovaujamus vėliavų pakelimus, nuleidimus, jų sukurta rimtį, šventišką nuotaiką, kiekvieną uniformuotą ir neraginamą verčiant ramiai atsistoti pagarbai, kiekvieną stebėtoją ar net praėvį civilį nusiimti kepurę, bent minutei susikaupti. Prideranti pagarbą kovotojui.

O kas tokiu metu šiandien?

Šalia šaučiai išsipusčiusių naujų Lietuvos karių gretų, suvargę, aptriušę, gal net ir iš labdaros įstaigų gautais drabužiais apsirengę, atrodantys daug senesni, negu iš tikrųjų, išrikiuoti partizanai, kaip galėdami pasitempę stovi prie jauną generolą, kuris tik jų (Nukelta į 4 psl.)

Danutė Bindokienė

Visu greičiu — į parduotuvę!

Kai praeina Padėkos diena, Amerikos verslininkai lengviau atsidadu: pagaliau oficialiai prasideda „Kalėdų laikotarpis“ ir galima visu greičiu varyti šventinių bei dovaninių prekių reklamas — juk jiems tai pats pelningiausias metų laikas!

Nereikia manyti, kad Padėkos diena yra tam tikra riba kalėdinėm reklamom. Kasmet vis anksčiau ir anksčiau parduotuvių lentynas užpildo Kalėdų prekės, puošiamos egglutės, skamba vis tos pačios melodijos ir šlama kasininkų į stalčius žeriami doleriai: pirkite, pirkite, pirkite! Meilė, draugystė, bendradarbių ar viršininkų palankumas šiemet dar patraukliau įpakuotas, gaunamas sumažinta kaina, o pasirinkimas nepalyginamai didesnis...

Reikia tiesiog stebėtis žaistų ir dovanų gamintojų sumanumu prigalvoti vis naujų, vis „būtesnių“ prekių, apie kurias prieš dešimtmetį — galbūt net prieš metus — niekas net nežinojo, o dabar jau nebegalėtų be jų gyventi. Ypač žaislų. Kasmet, dar gerokai prieš Kalėdas, paleidžiamos užuominos apie naują lėlę, pliušinį sutverimėlį ar dar kitokį žaisliuką. Televizijos programose, skirtose vaikams, tas žaisliukas labai patraukliai ir nuolat reklamuojamas, kol įkalama į galvas, kad tai pats svarbiausias vaiko gyvenimo tikslas — tėvų bei artimųjų meilės barometras.

Na, ir laksto mamytės, tėveliai bei kiti suaugusieji po žaislų parduotuves, stovi ilgiausiose eilėse, moka, kiek kas paprašo, o tose parduotuvėse — lyg tycia — ima ir pritrūksta geidžiamų prekių! Prisiminkime, kaip prieš porą metų kiekviena mergaitė Amerikoje būtinai turėjo Kalėdoms gauti „Cabbage Patch“ lėlę, pernai buvo įprastas pliušinis „Sesame Street“ charakteris, kuris kutenamas kičkeno, o šimet visiems būtinai reikia keisto kimštūnuko, kuris — „nei velnias, nei gegutė“ — tiesiog neapibūdinamas kažkoks išverstakis pliušinis daiktas.

Visą savaitgalį žaislų parduotuvės buvo apgultos pirkėjų, o tų naujaisių ir būtiniausių prekių visur truko... Koks iš tikrųjų tai gudrus reklamavimo būdas: sužadinti apetitą ir paskui paskelbti, kad, deja, prekė jau išsibaigė, lentynos ištuštėjo. Žinoma, jeigu... O dėl to „jeigu“ pra-

ėjusį šeštadienį kelios mamos net viena kitai į plaukus kibo.

Galima sakyti, kad greitai mūsų gyvenamajame krašte bus tik trys pagrindinės šventės (kiekviena su pritaikytomis dovanomis): Velykos, Motinos diena ir Kalėdos. Galbūt dar Šv. Valentino diena, nes ta proga parduodama daug gėlių, širdies pavidalo saldinių dėžių ir kitokių, „meilę įrodančių“, prekių. Net vadinamoji Kaukių diena (Halloween) jau nustumta į antrąjį planą, nes ir ją, ir po mėnesio švenčiamą Padėkos šventę, beveik neįmanoma pastebėti pro kalėdinius papuošimus. Ypač nukencia pastaroji, nes visiems daug svarbiau gauti ir gauti, o dėkoti — jau sudaro tam tikrą keblumą.

Ar Kalėdos (taip pat bet kuri kita bažnytinė bei valstybinė šventė) neateitų be dovanų? — kaip vienoje garsiojo dr. Seuss knygoje vaikams klausama. Joje rašoma apie šykštuolį, kuris taip nekentė Kalėdų, kad vieną kartą nusprendė sustabdyti jų atėjimą, pavogdamas visas dovanas ir papuošimus. Ir koks buvo jo nustebimas, kai miestelio gyventojai — nuo mažiausio iki seniausio — vis tiek šventė Kalėdas, nors neturėjo nei vienos žerincios egglutės, nei trupinio maisto vaisėms.

Daug kas piktnasi Kalėdų materializmu, bet pasiduoda bendram azartui ir net įbrenda į skolas, besistengdami patenkinti visus dovanų reikalavimus. O tereikia tik vienos dovanos — meilės Dievui, kurio Sūnaus gimimo dieną ruošiamės švęsti, meilės artimui, kurį Jis ragino mylėti kaip save pačius. Sunku rasti dovanų tiems, kurie visko turi, bet labai lengvai apdovantoti mažai arba nieko neturintys.

Neužmiršdami savo mylimųjų, apdovanokime ir tuos, kurie mūsų dosnumą tikrai įvertins: našlaičiai, seneliai, ligoniniai, žmonės su negalia, daugiavaikės šeimos, neturtinčių moksleivių Lietuvoje. Skirkime auką BALFui, „Lietuvos Vaikų vilčiai“, Almos fondui, „Saulutei“, „Našlaičių globos“ komitetui, Partizanų, tremtinių rėmėjams, Lithuanian Mercy Lift, lietuviškai spaudai. Tuomet ir Kalėdų šventės patirsimė didesnį džiaugsmą, negu išleidę pinigų daiktams, kurie netrukus tampa neįdomūs ir nereikalingi.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ

NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

Nr.75

(Tęsinys)

Užbaigtuvėms pavaišinau kava su žagareliais, prakimšau butelį vyno, pasiklausėm Diko visokių istorijų apie baldus ir jų savininkus.

Abu išleides vėl užlipau į viršų, užsidedgiau šviesas ir atsirėmiau į durų staktą. Žvalgiausi po naują veidą įgavusį kambarį ir norėjau atspėti, kokią istoriją Dik Šenberg pasakos apie mane ir apie mano baldus. Jiems būnant, nesakiau, bet man rodėsi, kad ir palubėje ir ant staliukų reikėtų kitokių lempų. Žinojau, kad po kilimu buvo dailus ažuolinis parketas. Reikėjo kilimą mesti lauk, nublizginti grindis ir ties sofa pastiekti gerą persišką. O jeigu kitam šone pastatytum klavesiną, būtų gal labai nevykusi anų dienų kopija. Net susijuokiau ir pasijutau nejaukiai, leidesis įsukti į kvaile, gerą pluoštą kainavusį nuotykių. Juodu sukūrė muziejuką, kuriame vargu ar norės kas gyventi. Reikia tik sudėlioti ženklus, kad draudžiama sėsti, draudžiama liesti. Perbėgu mintimis Aldonos ir Jono kukliai įrengtą butelį. Ne pasižiūrėti, bet gyventi. Atvykę ir metę akį į tą netikrą istorijos kvapą dvelkiantį kampeį ko gera panorės vėrciau nakvoti kur motelyje.

Suskambo telefonas.

— Ar galėtum ištrukti porai trejetai dienų?

Pazīnu Aldonos balsą, bet vos vos: buvo visiškai kitoks, negu buvau įpratęs girdėti. Atrodė, lyg kalbėtų pro ašaras, tai ir paklausiau:

— Ar kas atsitiko?

— Jonas nuo kalno nuslydo.

Sustingau nušiurpime. Pats buvau sėdėjęs ant jo pamėgto krašto ir žiūrėjęs į arčioje surizgusį uolyną.

— O Viešpatie, — pagaliau pasakiau. — Ar labai susižeidė?

Nedrįsau net pagalvoti, kad jo nebebūtų gyvo.

— Visiškai, — teatsakė vienu žodžiu ir pravrko.

Buvo viskas aišku. Jokių smulkmenų neklausinėjau. Tik pasakiau, kad tuoj rengiuosi ir vykstu. Taip buvau išmestas iš pusiausvyros, kad galiauk negalėjau sumesti ko griebtis. Praėjo kiek laiko kol susigaudžiau, jog turiu pranešti ir darbą, kad savaitę nebūsiu. Nenorėjo taip ilgai išleisti, bet draugai nekasdien žūna, tai per daug ir nesispyrė, nors ir sakė, turėję man uždavinį, bet sutarėm, kad toks uždavinys gali keletą dienų palaukti.

Susimečiau į mašiną reikalingiausius daiktus ir buvau besėdęs lėkti, bet vėl susilaikiau: atrodė bus geriau valandą kitą nusnaudus, o išlėkti kai visi keliai bus ištuštėję ir greičio saugotojai nebe tokie budrūs.

Atsiguliau. Buvau toks, kad bet kada nusnūsti jokio vargo neturėjau. Kai bėgom, bendrabėgliai net pasijuokdavo, su miu esu ilgametę sutartį sudarę. Būdavo nubraukiu visas mintis į šalį, padėdu gal-

vą ir gatavas. Nesvarbu kur: vežime, miške, ant griovio krašto. Sakydavo:

— Kaip tu taip gali, kai nežinai, kas gali atsitikti už minutes, kitos.

Bet galėjau. Ne tik kai bėgome. Visada galėjau. Taip ir tą pavakarį. Susitvarkiau ir pasivirtinau, bet užuot miego, atėjo Jonas, garmas nuo vėlnio nuskelto kalno į apačioje nuo amžių suvirtusį akmenyną. Taip jis pastatė tašką savo gyvento sakinio gale. Ar reikėjo? Ar kitaip nebebuvo galima? Ir kodėl tik dabar, kai Aldonai toks geras ir atviras pasidarė? Ar tik todėl, kad ją dar labiau sukrėtų. Juk ir tada, kai debesyje stovėjau ant kalno ir kai sakė, kad ligi karto tėra tik porą žingsnių, galėjo juos zengtelėti. Kodėl nežengė? Ar kad dar laikas nebuvo atėjęs? Bet kas gali žinoti, kada jis ateina? O kada trenkės durimis išlėkė. Su kokia mintimi? Ir su kokia mintimi grįžo sušvelnėjęs. Mintys sukosi, sukosi kaip nesuleistos garnos, niekaip nepajėgiau jų nubraukti į šalį, kad savo vietą užleistų sniegui, ir iš kazin kur atėjo mintis. Kazin kur skaičytą, gal girdėta, kad meilės paslaptis yra didesnė negu paslaptis mirties. Su ta mintimi pakilau ir net nelaukdamas kol visai sutems išvažiauvau. Galvojau pakeliui kur stabtelėti ir valandėlę nusnūsti, bet Jonas nepalaido nė minutėlės. Visą kelią nėjo iš galvos. Mintys lėkė ir lėkė per neilgus mudviejų susitikimus, per tai, kas buvo anapus tų susitikimų ir grįžo į šurpą keliantį slydimą nuo kalno. Kaltinu tuos, kurie iš vėžių išbloškė tik prasidėjusį mūsų gyvenimą, kaltinu save, kam siunčiau jam Brigitos laišką, padėjusį tašką, jo

(Bus daugiau)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

FOKOLIARŲ JUDĖJIMAS GYVAS IR LIETUVOJE

Vienas bendrakeleivis, kelias su manimi po Afrikos žemyną, tiksliau sakant, po Keniją ir Tanzaniją padavęs man Chiaros Lubich knygelę „Kada matėme Tave?“, išversę ją į lietuvių kalbą (išleista 1997 m., Naujasis miestas – Katalikų pasaulis), pasiūlė: „Pasiskaityk!“ Na, ką čia ilgai lauksi. Ėmiau ir iškart, atsi-vertęs jos pirmąjį puslapį, perskačiau: „Visos žemės tautos stos prieš sostą Jo. Mes visi, kiekvienas mūsų, stovėsime ten. Bus didysis Susitikimas... Didysis klausimas Susitikimas su Juo gyvenime pabigoje apie Susitikimą su Juo kasdienos gyvenimą. Atsakysime ir mes, kaip minios, prieš sostą Jo: Bet, Viešpatie, kada matėme Tave? Štai kodėl po šių kelių sakinių mudviejų pokalbis su Romu Mikaičiu pakrupo tokia linkme:

— Kokie Chiaros Lubich įkurto judėjimo, vadinamo **fokoliarų judėjimu, svarbiausieji bruožai?**

— Fokoliarai suburia įvairaus amžiaus vaikų ir jaunimo, vyrų ir moterų, šeimų, dvasininkų ir pasauliečių grupes, susitinka ir bendrauja, šviečia ir auklėja, moko savo pavyzdžiu šias grupes gyventi Evangelijos dvasia, perteikia pasakutines Chiaros mintis, pasakytas kas mėnesį vykstančiame visų pasaulio judėjimo centrų susibūrimo, kai judėjimo centrų telefonai būna sujungti kartu.

— **Kokia fokoliarų judėjimo pradžia?**

— Per II pasaulinį karą šiaurės Italijoje Chiara su šeima turėjo pasitraukti iš Trento. Nuo kalvos ji matė sugriautus savo namus. Tačiau netrukus, grįžusi į šį miestą, Chiara Lubich pajuto pasaulimą kasdien, kiekvieną akimirką, vadovautis Evangelijoje surašytomis tiesomis, vienyti su visais tiek džiaugsmu, tiek skausmu. Mat ne laimingų žmonių, kuriems reikalinga pagaba, anuomet buvo daug. Pradinė Chiaros dingstis pasukti savo, o paskui ir daugelio kitų pasaulio žmonių gyvenimą kita kryptimi, buvo mintis: „Dievas yra meilė“. Chiarai visai kitaip suskambo Kristaus prieš mirtį pasakyti žodžiai apie meilę: „Mylėkite priešus!“, „Mylėkite vienas kitą taip, kaip aš jus mylėjau!“ Penkios ar šešios jaunos merginos, susispietusias į vieną šeimą, viena kitos paklausė:

— „Ar norime taip gyventi ir taip mylėti, kaip Kristus pasakė?“ Ta nedidelė merginų kuopelė susitarė mylėti net tada, kai reikia paaukoti gyvybę. Joms akivaizdus pavyzdys buvo pirmoji krikščionių bendruomenė, kai „Visas tikinčiųjų būrys turėjo vieną širdį ir vieną sielą. Ką turėjo, nė vienas nevadino savo nuosavybe, bet jiems visa buvo bendra? (Apd 4, 32).“

— **Kaip plito fokoliarų judėjimas?**

— Iš pirmųjų krikščionių pasimokęs Dievo meilės ir bendrystės dvasios, šis judėjimas sparčiai plito. 1948 m. šiuo judėjimu susidomėjo ir vyrai, jų atsirado Europos šalyse ir kituose žemynuose. 1956 m. fokoliarai išleido pirmąjį savo žurnalą „Naujasis miestas“ (Citta Nuova) numerį. Nairobio fokoliarų centre pats galėję pamatyti visą lentyną fokoliarų leidžiamų laikraščių ir žurnalų. Popie-

zius Jonas XXIII 1962 m. oficialiai pripažino fokoliarų judėjimą. Paveiktas II Vatikano susirinkimo, ekumenine linkme pasuko ir Chiaros Liubich vadovaujamas judėjimas; palaikomi ryšiai su Vokietijos evangelikų Bažnyčia ir anglikonais. Fokoliarų judėjimą palankiai ėmė vertinti budistai, musulmonai, kitos Bažnyčios. Kai kurie fokoliarai laikosi celibato, kiti gyvena šeimose, treči – aktyvūs visuomenininkai. Chiaros Liubich pastangomis bažnytinis gyvenimas pavairintas vienybės ir meilės dvasia.

— **Kaip šiandien išplitęs fokoliarų judėjimas?**

— Fokoliarų yra 200 šalyse. Jų skaičius apie 4 milijonai narių.

— **O kaip laikosi Lietuvos fokoliarai?**

— Mūsų krašte turime du fokoliarų judėjimo židinius – vyrų ir moterų. Vieną Vilniuje. Čia gyvena italas Pjeras Luidžis Karolfis (Pier Luigi Caroli), už judėjimą Lietuvoje atsakingas belgas Niko Tros ir lietuvis Vytautas Jasiukevičius. Antrasis – moterų judėjimo židyns – irgi įsikūręs sostinėje.

— **Kas gali būti fokoliarai?**

— Fokoliarai gali būti tas, kuris jaučia pašaukimą gyventi kartu su bendraminčiais, gerais darbais vienyti su visais visur ir visada, konkrečiai pagalba parodyti savo meilę artimui. Be to, judėjime norintys gali dalyvauti įvairiais būdais: galima būti savanoriu, gerbėju ir, paprasčiausia, palankiu šiam judėjimui. Žiūrėdami, kiek esi pažengęs dvasinio gyvenimo kelyje, kokia yra tavo auka, kokio dydžio yra tavasis pasišventimas. Fokoliarais gali būti tiek pasauliečiai, tiek ir dvasiškiai, netgi įvairių kongregacijų ir draugijų vienuoliai, kurių daugelis pas fokoliarus ateina pasisemti įkvėpimo savo veiklai.

— **Kokie fokoliarų, svarbiausi gyvenimo principai?**

— Gyventi vienybėje visada, visur ir su visais, išskyrus nuodėmę. Mylėti savo artimą pirmam, nelaukti, kad kitas tau pirmasis pagelbės, tave pastebės ar pamils. Mylėti tuojau pat, kaip patį save. Dažnai prisiminti savo vienybę su nukryžiuotu ir apleistu Jėzumi, kuris mus labai myli ir labai mums artimas.

Fokoliarai turi aštuonis būdus veikti visuomenę. Kai kuriuos iš būdų galėtume pavadinti taip: „Ekonomika ir darbas“, „Šalių bendradarbiavimas“, „Tauta ir sveikata“ ir pan. Fokoliarai, besirūpinantys šiais klausimais, pastoviai renka aptarti atskirų grupių tarpusavio santykius, numato, kaip kelti kultūrą, ugdyti krikščioniškuosius daigus, bendruomeniškumą, šeimos darnumą dvasią ir kt.

— **Kokias tampa tie, kurie gyvena meile?**

— Į šį klausimą geriausia atsakyti Kotrynos Sienietės žodžiais: „švelnus ir meilingas žodis jai sako: „...tarp visų gražumų, kuriais aš apdovanoju sielą, kurdamas ją pagal savo paveikslą ir panašumą, ypač atkreipk dėmesį į gražumą tų, kurie yra apgrenti ves-tuviniu meilės drabužiu, papuošti daugeliu tikrų ir karališkų dorybių, ir suvienyti su manim meile. Jei tu mane paklaustum: „Kas jie?“, atsaky-

Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystės ambasadorius Christopher W. Robbins ir Kauno technologijos universiteto užsienio kalbų centro bibliotekininkė Rūta Vėterytė lapkričio 9 dieną atidarytoje Britų tarybos knygų parodoje.

DU NAUJI „SUVALKIJOS“ ŽURNALO NUMERIAI

Skaitytojus pasiekė du „Suvalkijos“ žurnalo numeriai, iš Marijampolės atkeliavę kartu, viename voke. Tai – 1998-jų metų 3-čias ir 4-tas numeris. Šiemet turi pasirodyti dar du šio žurnalo numeriai, nes dabar žurnalas išeina kas du mėnesiai.

Abu numeriai yra stambios apimties – turi po 60 puslapių, gausiai iliustruoti. Trečiame šių metų numeryje rašo ne tik (Lietuvoje gyvenantys bendradarbiai D. Viliūnas, G. Česnys, A. Vaičiūnas, R. Počiūnas, V. Volunta, M. Jonai-

čiau: „Jie yra mano antrasis aš...“ (D 1, Il messaggio di Santa Caterina da Siena, Dottore della Chiesa, Roma, 1970, p. 243). Taigi, anot Chiaros, meilė sudieviną.

— **Kadangi laipiojai po Kilimandžarą, ar galėtumėi pasakyti, kokia yra fokoliarų veikla Afrikoje?**

— 30 km nuo Kenijos sostinės Nairobio yra išaugęs naujas mūsų judėjimo miestelis, tampa didžiausiu fokoliarų judėjimo centru šiame žemyne. Kenijos sostinėje yra du vyrų fokoliarų židiniai. Vienas iš jų tam tikros zonos centras. Tanzanijoje fokoliarai dar tik kuriasi.

— **Kiek man žinoma, esi nemažai keliavęs. Kokios šalys tave labiausiai domina?**

— Jau kelis metus keliauju po Kaukazą. Esu buvęs Tianšanyje, patraukęs šiaurės Italijos alpinistų takais Dolomiti kalnuose. Nesyk slidinėju Karpatuose, Koloje, Urale. Tikta slalomo slides jau pakėičiau lygumų slidėmis. Aplankiau Krasnojarską, Armėniją, Šveicariją. Vienoje iš pastutinių kelionių – su šešiais kitais lietuviais – užkopėme į aukščiausią Afrikos kalną Kilimandžarą. Pirmąsyk Afrikoje esu buvęs Kamerune prieš trejus metus, kur išgyvenau pusmetį. Paskutiniausiais metais keliau po Europą. Įdomu buvo kraštoje Sicilijos saloje.

— **Jeį kas norėtų pasitarti apie fokoliarų judėjimą, kur patartum kreiptis?**

— Norintys pasikviesti fokoliarų judėjimo narius ar vadovus, artimiausiu su jais susipažinti ar ko nors pasiteirauti, kreipkitės šiais adresais ir telefonais: vyrų fokoliarų galite rasti – B. Sruogos 36-1, 2040 Vilnius, tel. (8-22) 765465, o moterų – Žirgo 1-32, 2040 Vilnius (8-22) 777118.

Redakcijos ir savo vardu Romui Mikaičiui linkime, kad šis kuo stipriau pajustų savo pašaukimą ir dar tvirčiau įsijungtų į fokoliarų judėjimą, kad Lietuvoje išskirtų dar daugiau židinių, iš kurių sklįstų Gerosios Naujienos dvasia, gerumas, vienybė ir meilė, kurios itin trūksta mūsų tėvynei ir visam pasauliui.

Su R. Mikaičiu šnekęsosi kun. K. J. Ambrasas, SJ

rių. Čia spausdinama ilgoka a.a. Algirdo Gustaičio II pas. karo dienoraščio „Karas braukia kruviną ašarą“ ištrauka.

Taip pat nepamiršta poetė Gražina Tulauskaitė, jos 90-jų gimimo metų sukaktis. Apie poetę rašo jos buvęs kaimynas Edvardas Šulaitis (iš Cicero) ir dabar Klaipėdoje gyvenantis žurnalistas Bernardas Aleknavičius. B. Aleknavičiaus rašinys pavadintas „Ten, kur gimė Lekėčių Lakštigala“. Beje, šį rašinį B. Aleknavičius perskaitė ir Gražinos Tulauskaitės gimimo metinių minėjime praėjusią vasarą jos gimtinėje – Lekėčiuose (Šakių rajonas). Prie šių rašinių spausdinami ir poetės kūrybos pavyzdžiai bei nuotraukos.

Žurnalo puslapiuose yra paminėta ir „Suvalkijos“ žurnalo leidėjas, Prano Vaičiūčio draugijos pirmininko, kultūros istoriko, 65-oji amžiaus sukaktis. Yra rašoma, kad jubilėjaus proga pasirodė Gražinos Gerulaitytės-Narbutienės sudaryta atsiminimų apie šį sukaitytininką knyga.

„Suvalkiją“ sumaniai redaguoja Zenius Šileris, spausdiną „Ramonos“ spaustuve Marijampolėje. Įgaliotu atstovu JAV minimas Edvardas Šulaitis, 1330 So. 51 Ave., Cicero, IL 60804, tel. (708) 652-6825. Į jį žurnalo reikalais gali kreiptis Š. Amerikos kontinente gyvenantys tautiečiai. Beje, šio žurnalo prenumeratorams (siunčiant oro paštu) užsienyje – 30 dolerių.

E.Š.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SUKAKTIS

(Atkelta iš 3 psl.)

dėka prieš pusčius savo žvaigždutėmis didžiuojasi, gal net irgi sunkiai suvokdamas, ko tie suvargę senūkai čia stovi ir gadina jo jaunoms kariuomenės gražų vaizdą.

Ar gali nesuvirpėti širdis, prisimenant anuos ir gretinant juos su šiais laikais?

Tą klausimą pradėjau kelti prieš kelerius metus: spaudoje, Lietuvos Seime, vyriausybėje, prezidentūroje, prašydamas sudaryti specialius partizanų dalinius, papuošti juos atitinkamomis uniformomis, su vėliavomis bei kovų ženklais, įvairių tautinių bei valstybinių švenčių parādų metu statyti į priekines eiles ir taip priminti žiūrovams, kas jie ir kodėl jie čia, kad ir mūsų pačių senimas ir jaunimas, lietuviai ir kitataučiai, o taip pat ir visa savos valdžios bei užsienio diplomatų svita matytų, girdėtų ir visada žinotų, kodėl ir kieno krauju šiandien Lietuva gyva.

Atsakymas – Lietuvos valdžia neturi pinigų. Jeigu iševija duos jų bent uniformoms pasiūti, taip gal ji ir padarysianti.

Neskačiuoju tos valdžios pinigų, bet, kai skaitau spaudoje apie jos beveik kasdienines keliones po užsienį, kartais net ir dideliais būriais lėktuvais medžioti, kai net trečdalis jos būna kur nors už Lietuvos ribų, teisinimasis tokiam buvimui laisvės kovotojų pagerbimui neturėjimu pinigų nusikamba keistokai. Ir norisi tada tų visų valdžių paklausti, kur jos patys šiandien būtomė, jeigu tie Lietuvos laisvės kovotojai, – ne prieš jus dabar puošniai paraduojanti kariuomenė – jums tų iškilmingų tribūnų nebūtų iškovoję? Ir dar pridėti, kodėl užtenka pinigų gal net dvigubai didesnes pensijas mokėti buvusiesiems jų kankintojams strībams bei kagebistams, dargi papildant jas net kalėdiniais priedais?

Ar būtų 1918 Vasario 16 paskelbta Lietuvos nepriklausomybė išlikusi, jeigu nebūtų jos apgynę ano meto savanoriai? Ar būtų ji turėjusi Klaipėdos uostą, jeigu ne jos sukilėliai? Ar būtų galima skelbti pasauliui jos atkūrimą 1941 m., jeigu ne jos partizanai? Ir tokius klausimus sujungiant į vieną pagrindinį: ar iš viso šiandien būtų Lietuva, jeigu nebūtų buvę jos kariuomenės? Sudarytos ne iš tokių, kaip šio žodžio pradžioje minėjau, Stephen Ambrose aprašytų, sužeidimų laukiančių ir tokiu būdu iš kovos lauko pasitraukiančių, bet garbingos lietuvių tautos turiausios, savanoriškai dėl jos laisvės kovojusios ir mirti nebijojusios, nepabėgusios vaikų.

Tiesa, Eltos pranešimai skelbė naujo prezidento šiemetinius Vycio kryžiais, net ir pomirtinius, kai kurių laisvės kovotojų apdovanojimus, bet ar tokie žymenys nepriklauso kiekvienam Lietuvos partizanui? Sveikiname ir praėjusiais metais priimtą Seimo įstatymą daugumą – deja, visgi ne visus – dėl Lietuvos laisvės kovotojų pripažinti karais savanoriais. Dėkui ir kartu stebėtina, kad to reikėjo laukti net šešerius metus po nepriklausomybės atkūrimo.

Sunku būtų ir gal dar per anksti spręsti, kuris iš jos kovų laikotarpių buvo prasmingesnis ar lemtingesnis, tad nesukubėkim jų tokiomis kriterijomis vertinti. Tos kovos priklausė ir nuo daugelio aplinkybių bei pasaulio nusiteikimo. Apie 20,000 gyvybių praaukojusias skaudžiausias bei traagiškiausias partizanų kovas pasaulis mažai ką norėjo ir girdėti, ir žinoti, apie jas dar ir dabar mažai kas nori rašyti, o apie vos pusnakčio susirėmimą prie Televizijos bokšto išgirdo ir mūsų naudai atsiliėpė kone visais laisvais pasaulis, net ir komunistų jungo siekianti atsikratyti dalis dar jo pavergtautų. Apie tai skelbė bei rašė ir žurnalistai, ir politikai, didžiųjų valstybių vadai, įbauginami net ir patį Gorbaciovą tuojau pat atitraukti tankus ir vėliau visaip įrodinėti savo neskalbta Lietuvos nepriklausomybė išlikusi, jeigu nebūtų jos

CLASSIFIED GUIDE

IVAIRŲS

ELEKTROS [VEDIMAI] – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 į val. Vieta gyventi bus patalpinta už \$130 į mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373.

Home Health Care Intl. Agency ieško asmenų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones. Anglų k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pageidaujamos. \$75 iki \$120 į dieną. Skambinti Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

Reklamaukite DRUG!
773-585-9500

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Ieškome darbininkų paruošt sunkvežimius dažymui.
Kreiptis: Steve,
tel. 708-396-1515

* Gruodžio 12 d. 8 val. vak. Jaunimo centre, gruodžio 13 d. 3 val. p. p. — PLC
* Lemonte visus, mėgstancius linksma
* kaimišką ir „kantri“ (country) muziką,
* smagu šoki, į koncertą kviečia
* dainininkas VIRGIS STAKENAS.
* Ištroksiesie galės atsigaivinti bare. *

TRANSPAK Siuntiniai į Lietuvą.

Pinigai per 2 - 5 dienas (state licensed).

Padedame persikraustyti į Lietuvą.

Kalėdiniai maisto siuntiniai: \$98, \$45.

Mūsų įstaiga yra laikraščio „Draugas“ pastate.
TRANSPAK, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL.
Tel. (773) 838-1050.

BALTIA EXPRESS CO. LTD.

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS
MENEDŽ. ALGIMANTAS BARNIŠKIS

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
AIR CARGO

Priimami iki **GRUODŽIO 4 d. kasdien**

7269 s. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455

TEL. 1-800-SPARNAI / 1-800-772-7624

1554 Carmen Drive, Elk Grove Village, IL 60007

TEL. 1-800-AMBER XP / 1-800-262-3797

JAUNIMO CENTRE šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos

saugoti Kremliuje Gorbaciovą, o su juo kartu ir tautų pavergėją Sovietų Sąjungą, negu įtaigauti ji grąžinti Lietuvai jo vadovaujamo komunistinio imperatoriaus sunaikintą nepriklausomybę. Amerikiečių politikų Michail Beschloss ir dabartinio Valstybės sekretorės pavaduotojo Strobe Talbott 1993 m. išleista knyga „At the Highest Levels“, išsamiai aprašo ir Amerikos valdžios laikyseną, parodant tuoliausio prezidento Bush daugkartinį tūpėjimą prieš Gorbaciovą ir pripažinusių nepriklausomą Lietuvą, tik Kongresui bei įtakingiems jo aplinkos politikams spaudžiant, ir tik tada, kai sovietų ja praktiškai jau buvo subyrėjusi, o Gorbaciovo vaidmuo tapęs visiškai nereikšmingas.

Nepriklausoma šiandien Lietuva, bet apsupta tų pačių kaimynų, kurie net pusę šio šimtmečio ją siaubė. Nors jau aštuoneri metai po paskiau-

Paskaita Čikagos ramovėnams š.m. lapkričio 22 d.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

SAVISAUGOS BATALIONŲ KARIAI ATSILIEPKIT!

Antrasis pasaulinis karas Lietuvos vyrus prieš jų valią įtraukė į savo kruvinų kovų verpetą. Jie kovojo Rytų ir Vakarų frontuose, daugelis jų žuvo ir nežinomos jų palaidojimo vietos. Jų atminimas iki šiolei nepagerbtas, jie pamiršti. Tai skauda tiesa! Kaip galima pamiršti savo sūnus, kurie sudėjo savo auką ant tragiško tautų kovos aukuro.

Istorinės tautinės literatūros leidykla „Kardas“ numato 1999 metais išleisti dokumentų ir prisiminimų knygą apie Lietuviškų savisaugos batalionų karių kovas Rytų ir kituose frontuose. Tai bus gyvų ir žuvusių mūsų vyrų atminimo įamžinimas, nes dar gyvi tų kovų dalyviai gali atskleisti savo prisiminimuose dramatiškų mūšių detales, pergyvenimus ir kt. Šios medžiagos surinkimas-neatidėliotinas, nes visi buvę kariai labai solidaus amžiaus ir vienas po kito palieka šį pasaulį ir kapus nusidėdami Antrojo pasaulinio karo lietuviškos istorijos dalį.

„Kardo“ leidykla prašo ir kviečia visus savisaugos batalionų karius, kur jie begyventų, parašyti savo prisiminimus iš kovų su Raudonąja armija, siųsti nuotraukas, dokumentus. Neatidėliokite! Atsiliepkite! Padėsim, konsultuosime.

Knyga vadinsis: „Rytų fronte atkaklus mūšiai“. Leidyklos adresas „Kardas“, a.d. 1847, LT 2043 Vilnius.

Dim. mjr. A. Martinionis,
Leidyklos „Kardas“ vyr.
redaktorius

KODĖL ŠMEIŽIAMA LIETUVOS KARININKIAI?

Atsakymas į Romo Kilikausko straipsnį „Kodėl šmeižiamas plk. J. Kronkaitis“ („Draugas“, 1998 m. rugsėjo 23 d.)

Gyvename didelių istorinių įvykių laikotarpiu — kai dėl svetimų operacijų tragiškai susipriešino visuomenė. Vieni kentėjo Lietuvoje, ar buvo kankinami Sibire, kiti — nekantravo dėl laisvės Vakaruose, neprarasdami vilties ir padėdami tėvynei, kiek tai įmanoma. Šiandien neteisinga būtų sakyti, kad lietuviai karininkai, gimę pokario metais ir tarnavę sovietų armijoje, yra kažkuo kaltesni negu dauguma Lietuvos žmonių. Jiems, kaip ir daugeliui kitų, nebuvo pasirinkimo, kaip imtis valstybinės tarnybos ir tobulėti profesijoje pagal esamas sąlygas bei sisteminę aplinką. Kitu atveju jie būtų turėję užsiimti bet kuriuo kitu darbu, o ir kraštas būtų palikęs visiškai svetimtauti vadovybei. Atku-

rus Lietuvos nepriklausomybę, lietuviai, sovietiniai karininkai, seržantai ir eiliniai, grįžo į tėvynę ir įsijungė į Lietuvos kariuomenės atkūrimą. Nepamirškime, kad panašiai į Lietuvą grįžo kariai ir po I pas. karo. Jie taip pat dirbo ir reikėsi, kaip pasišventę tėvynės sūnūs.

R. Kilikauskas nepastebėjo vienintelio — kad Lietuvos kariuomenė per labai trumpą laiką buvo atkurta. Mes matėme Lietuvoje ne vieną Vakarų, tame tarpe JAV, karininką. Mes iš jų mokėmės ir esame dėkingi lietuviams, dirbusiems programoje „kariškiai kariškiams“ nuo pat 1992 metų, visų pirma a.a. plk. R. Barziloskiui ir plk. lt. E. Čepui, padėjusiems programos pamatus.

Verta pakomentuoti kai kuriuos R. Kilikausko teiginius.

Visų pirma, niekas sąmoningai nešmeižia J. Kronkaitio, tiesa, daug kur su juo nesutinka. J. Kronkaitis buvo deraimai pasitikimas, pristatytas Lietuvos visuomenėje, apgyvendintas Turniške, gavo viceministro postą su visomis priklausančiomis privilegijomis. Drąsiai galima tvirtinti, kad Lietuvoje nėra kito pulkininko, turinčio tokias tvirtas socialines garantijas. Lietuvos įstatymas leidžia plk. J. Kronkaitiui naudotis amerikietiška pensija. Buvę sovietiniai karininkai, jei jie nori tarnauti Lietuvos kariuomenėje, tokios galimybės neturi.

J. Kronkaitis kartu su A. V. Garsiu ir R. Kilikausku tarnauti Krašto apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijoje pradėjo 1997 m. Tai tikra teisybė, kad nedaug buvo karininkų tuo apsidžiaugusių. Prieš jį atvykstant, Lietuvą pasiekė A. V. Garsio interviu Pariziaus laikraščiu, kuriame Lietuvos kariuomenė vadina bala. Vis dėlto laukėme, kad JAV karininkai pamokys vakarietiško mąstymo, išlaisvins iš tarnybinės galvosenos gniaužtų. Užut to, sulaukėme visiškios nepagarbos ir tolerancijos kito nuomonei. Net lietuviškas išlygintas žingsnis buvo pavadintas „komunistiniu“ ir išgytas.

Daug kas nesutinka su J. Kronkaitio pasiūlymais, kuriuos jam sekasi įpiršti Č. Stankevičiui nepasitarus su Lietuvos kariuomenės vadovybe ir, kas blogiausia, be tinkamos analizės. Galbūt R. Kilikausko nuomone, šautuvas M-14 turi daugiau pliusų negu minusų. Jis būtų buvęs dar geresnis, jei būtų pasiekęs Lietuvą 1992 metais. Taip, tai puikus, taiklus, tinkantis priiziniui šaudymui ginklas. Bet krašto gynyba — ne priiziniui šaudymas. R. Kilikauskui, bent argumentus būtų paskyrę geresnius („JAV ne paskyrė šio ginklo savo Jūrų

„Kaimo vaikų“ labdaros fondo vedėja dr. Regina Švobienė su „Likimo“ vaikų auklėtiniais prie Raseinių. Šiuo metu namuose auga 30 vaikų, kuriuos globoja Amerikos lietuviai per „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą. Nuotr. Teresės Landsbergienės

pėstininkams (Marine Corp), kad jie pralaimėtų. Tiesa, šautuvas gauti nemokami, tačiau labdara visada ribota — jei pasirenkam M-14, tai gal negauname iš JAV kitokių dovanų — priešlėktuvinių ginklų, ar tankų.

Dėl Rytų Vokietijos karininkų integracijos į Bundesverą. R. Kilikauskas skelbia netiesą, sakydamas, jog beveik visi Rytų Vokietijos armijos karininkai buvo pašalinti. Į Bundesverą buvo priimta apie 1,200 karininkų ir 4,000 puskarininkų. Visa tai vyko, neatsižvelgiant į tai, kad Vokietijai netrūksta karininkų ir puskarininkų. Atleidus Lietuvioje visus tarnavusius sovietų armijoje, kariuomenėje beveik neliktų karininkų.

Pagaliau apie skaudžiausią Lietuvos kariuomenėje netarnavo ir netarnauja karininkai iš sovietinių represinių institucijų. Lietuvos kariuomenės karininkus kaltinti dalyvavus represijose prieš savo tautą šiaipus Atlanto niekam nebūtų patartina, o būnant JAV, turėtų būti gėda.

Kpt. Antanas Dzūkas
Vilnius

VERTA PRADĖTI NUO ŠIOS KNYGOS

Į „Draugą“ rašau pirmą kartą, tačiau paskaityti gaunu iš pažįstamų lietuvių. Šį kartą mano dėmesį patraukė Prezidentūros darbuotojų kreipimasis dėl knygų bibliotekai („Draugas“, 1998 lapkričio 17 d.). Tikrai, Lietuvos bibliotekos, mokslo ir kultūros, netgi vyriausybės įstaigos, o ypač mokyklų bibliotekos dar labai stokoja istorinių vadovėlių, užsienyje gyvenusių lietuvių rašytojų kūrinių, prisiminimų knygų, žinybų ir enciklopedijų, periodinės spaudos ir kt. Visa tai ne taip seniai Tarybų Lietuvos veikėjai buvo griežtai uždraudę ir neįsileido į Lietuvą. Džiugu, kad pagaliau per penkerius metus ir prezi-

dentūros patarėjai, vedėjai ir kt. veikėjai panorą susipažinti su tuo tėvynės leista istorijos vadovėliais, enciklopedijomis, žinybais. Aš gi nuo savęs patariau, prezidentūros bibliotekos rinkinį pradėti nuo vienos labai įdomios knygos, beje, išleistos ne per seniausiai Lietuvoje. Ta knyga — „Sniečkus 33 metai valdžioje“. Šioje knygoje (puslapiuose 99 ir 100) minima A. Sniečkaus bendražygė, artima pažįstama ir bendradarbi, LTSR Centro komiteto darbuotoja, Komunistų partijos veikėja, Michalina Meškauskienė. Ji, kaip ir daugelis sovietinio laikotarpio aktyvių veikėjų, prisidėjo prie komunistinio režimo įtvirtinimo ir stiprinimo Lietuvoje. A. Sniečkus, atrodo, mokėjo gerai pasirinkti sau artimus žmones ir bendradarbius, o šie savo ruožtu sugebėjo paruošti net kelias kartas į ateitį Sniečkaus idealams ištikimų palikuonių, kurie sėkmingai savo pirmtakų pradėtus darbus tęsia dabar nepriklausomoje Lietuvoje. Jei mano turimi šaltiniai nemeluoja, tai M. Meškauskienės sūnus A. Meškauskas jau antrą kadenciją eina prezidento kanceliarijos vedėjo pareigas, kaip tik jis ir kreipiasi į tautiečius, prašydamas knygų būsimai bibliotekai. Gražu būtų ir Maskvos paprašyti, kad sugrąžintų užgrobtus prezidentūros archyvus bei biblioteką.

Gausu šioje knygoje ir daugiau įdomių faktų apie dabartinės prezidentūros patarėjų ir globėjų artimus ryšius su A. Sniečkumi. Knygoje išsamiai aprašyta, kaip veikė komunistai nepriklausomoje Lietuvoje, gausu informacijos apie pagrindinius LKP rėmėjus. Be kita ko knygoje rašoma: — „Reikia pažymėti, kad pagrindinę LKP globą ne tik Maskva, bet ir pasiturintys Lietuvos žydai, kurie, matyt, rėmė komunistus ir materialiai. A. Sniečkus ne kartą rasdavo

prieglobstį Lietuvos Respublikos Valstybės loterijos direktoriaus Jurgio Štromo namuose, slapstėsi pas pasiturinčius Veisus (p. 17). 1944 m. rugpjūčio mėn. Sniečkus, su vyriausybine komisija lankydamasis Kauno žydų gete, susitiko su pagrindinės LKP rėmėjo J. Štromo, nužudyto 1940 m. (?) Kauno Lietukio garaže, 13 metų sūnumi Aleksandru Štromu ir jį neoficialiai ėmė globoti“ (p. 47). A. Štromas yra artimas mūsų prezidento bičiulis, V. Adamkaus rinkimų štabo aktyvus narys. Taigi šiandieninėje prezidentūroje darbuojasi, lankosi ir patarinėja nemažas būrelis drg. A. Sniečkaus bendražygių įpėdinių, todėl Vytauto Tininio knyga „Sniečkus 33 metai valdžioje“ turėtų užimti garbingą vietą prezidentūros bibliotekos lentynose. Siūlyčiau pasiųsti.

Povilas Lysas
laikinais besisvečiuojantis
JAV

Čikaga - Kėdainiai

DAR APIE BIBLIOTEKĄ PREZIDENTŪROJE

Jau buvo rašyta, kad Lietuvos prezidentūroje steigama biblioteka pageidauja lietuviškų, užsienyje išleistų knygų (gali būti ir anglų bei kitomis kalbomis, bet apie Lietuvą, lietuvius). Papildomai pranešama, kad pageidaujamos istorinės, geografinės, ekonominės, liuanistinės ir grožinės literatūros knygos. Taip pat labai reikia enciklopedijų, žodynų, žinybų ir t.t. Labai prašoma nesiųsti su teptų, suplyšusių, susidėvėjusių knygų, nebent jos būtų antikvarinės vertės.

Prezidentūros bibliotekai aukojamos knygos siunčiamos nemokamai. Būtina turėti knygų sąrašą dėl tikslios atskaitomybės. Jei turite klausimų, kreipkitės į Transpak įstaigą tel. 773-838-1050.

Romas Pukštys
Chicago, IL

A.†A.

DR. VYTAUTUI PETRUI VYGANTUI,

Ateitininkų Federacijos Garbės Pirmininkui mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną MARĄ, dukras MONIKĄ ir KRISTINĄ, brolių dr. MINDAUGĄ ir šeimą, ir kartu liudime.

Ateitininkų Šalpos Fondas

A.†A.

DR. ALBINAI PRUNSKIENEI,

Lietuvos našlaičių globėjai mirus, dukteris adv. MARIJĄ, dr. TERESĘ, sūnų dr. JONĄ, jų šeimas ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Ateitininkų Šalpos Fondas

A.†A.

VENA E. LAURAITIENĖ Būdavaite

Gyveno Palos Heights, IL, Willow Springs, IL.
Mirė 1998 m. lapkričio 30 d. 6:50 val. ryto sulaukusi 69 metų.

Gimė Lietuvoje, Žemaičių Kalvarijoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: vyras Aleksas, duktė Viligailė Lendraitienė, žentas Jurgis; sūnus Vytautas, anukės Lina ir Nida Lendraitytės; sesuo Aušra Mažienė, vyras Valerijus; sesuo Dalia Mieželiene, vyras Raimundas; brolis Šlutas su šeima ir žmona Sigita; pamotė Marija Budavienė; dukterėčia Gilanda Pasada, vyras Eduardo, sūnėnas Raimundas Mieželis, Jr., žmona Terė; Lietuvoje pusseserės Elena Petrauskienė ir Neringa Milašienė su šeima ir vyro Alekso giminės.

A.a. Vena priklausė jūrų skautininkių „Velungių“ būreliui, Lietuvių fondui, Liet. Bendruomenei.

Velionė pašarvota antradienį, gruodžio 1 d., nuo 2 iki 9 v.v., Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės trečiadienį, gruodžio 2 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Veną bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lithuanian Mercy Lift.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, duktė, sūnus, anukės, seserys, brolis ir kiti giminės.

Laid. dir. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Skaužiam liūdesy Sesei

A.†A.

VENAI LAURAITIENEI

mūs palikus, kartu gaudžiai išgyvenam jos netektį su sesėmis VILYTE, NIDA IR LINA, broliais ALEKSU, VYTAUTU ir JURGIU bei visais artimaisiais.

Jūrų skautininkės „Velungės“

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JUOZAS MIKA

1992 m. lapkričio 30 d. pradėjo Amžinąjį Gyvenimą Dievo Karalystėje.

Šią sukaktį mini: Dalia, Kazys ir Audrė Navasaičiai

Brangiai Draugei

A.†A.

DR. ALBINAI PRUNSKIENEI

mirus, giliame skausme pasilikusioms dukroms adv. MARIJAI, dr. TERESEI, sūnui dr. JONUI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liudime.

Aldona ir Gediminas Griniai
Vida Timasonienė
Aldona ir Vaclovas Valiai

A.†A.

STASIUI BRIEDŽIUI

išėjus Amžinybėn, giliai užjaučiame jo žmoną ALYTĘ, dukrą VIOLETĄ su šeima, kitus gimines ir kartu liudime

Marija ir Jurgis Janickai

A.†A.

STASIUI BRIEDŽIUI

mirus, žmoną ALĘ, dukterį VIOLETĄ su šeima bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime

Čikagos Lietuvių Agronomų Sąjunga

LB East Chicago apylinkės šelpiamą daugiavaikę šeimą Lietuvoje šią vasarą aplankė šios apylinkės pirmininkė Birutė Vilutienė.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lemonto Pasaulio lietuvių centro Dailės muziejaus salėje gruodžio 6 d., sekmadienį, 1 val.p.p. galėsite išgirsti kalėdiškos baroko muzikos. Jums dainuos puiki, Čikagos apylinkėse jau žinoma, dainininkė Angel Petro (sopranas), o jai baroko laikų klavesinu akompanuos Rokas Zubovas.

Jaunimo centro metinė šventė sekmadienį, gruodžio 6 d. bus pradėta 3 v.p.p. šv. Mišiomis. Vakariene su programa — 4 v.p.p. Bilietų dar galima gauti paskambinus tel. 773-778-7500. Visi kviečiami.

Čikagos studentų ateitininkų susirinkime diskutuosite Lietuvos dabartinę ir politinę padėtį; rinksime ir naują draugovės valdybą. Visi nariai ir norintieji būti nariais bei jų draugai kviečiami dalyvauti. Susirinkimas vyks š.m. gruodžio 4 d. 7:30 v.v. Vieta dar galutinai nenuspręsta. Informacijai skambinkite Julijai Krumplytei, tel. 709-839-8144.

Rasa Poskočimienė, Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro chormeisterė, nuotaikingai vadovauja repeticijoms, besirušiant kalėdiniam koncertui, kuris įvyks gruodžio 13 d. 1:30 val. p.p. koplyčioje. 12 val. PLC choras ruošia pietus. Bilietus į šiuos du renginius galite įsigyti koplyčios prieangyje sekmadieniais. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Užsakykite bilietus tel.: 815-836-1845 (dieną) ir 630-257-3071 (po 7 val. vakaro).

Tauragės Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Šaulių namuose. Visus narius kviečiame susirinkime dalyvauti.

Aplanke Pasaulio lietuvių centro rengiamą kalėdinę mugę, galėsite įsigyti Danutės Bindokienės knygą „Lietuvių papročiai ir tradicijos šieivijoje“.

Šakiečių klubo Čikagoje metinis narių susirinkimas bus gruodžio 3 dieną, 1 val. p.p., V. D. Šaulių rinktinės namuose. Visus narius kviečiame dalyvauti; jeigu yra norinčių tapti šakiečių nariais — ateikite. Apsvarstysime ateinančių metų veiklą, užbaigsime šiuos metus. Po to Ramanauskienė su padėjėjais pavaišins.

1999 m. balandžio mėnesį West Windsor bibliotekoje NJ vyks tarptautinė vaikiškų knygų paroda. Parodos tikslas — vaikus supažindinti su savo ir kitų tautų kultūriniu paveldu. Per LR ambasadą LB Švietimo taryba buvo paprašyta paaukoti porą lietuviškų vaikiškų knygelių. LB Švietimo taryba, įvertindama parodos rengėjų užmoį, o taip pat norėdama, kad parodos lankytojai susipažintų su lietuvių kultūra, išsiuntė šešias spalvingas vaikiškas knygeles.

PADĖKIME NELAIMĖJE

A.a. Auksė Dabravolskienė š. m. lapkričio 24 d. 1 val. 38 min. po pietų žuvo automobilio nelaimėje Čikagoje. Vėlonė buvo gimusi 1969 m. rugpjūčio 4 d. Kaune. Nuliūdę liko: vyras Artūras, du sūnūs — Martynas (4 metų) ir Paulius (6 metų), Lietuvoje — mama Dalia Petrienė, uošviai Kazimieras ir Vida Dabravolskiai, kiti giminės ir draugai Lietuvoje bei Amerikoje. A.a. Auksė Dabravolskienė bus pašarvota gruodžio 1 d. Petkaus Marquette laidojimo namuose, Čikagoje, antradienį nuo 4 val. p.p. iki 8 val. v. Laidotuvės vyks Lietuvoje. Dabravolskių šeima į Ameriką atvyko prieš 4 mėnesius, laimėję žalią kortelę. Skaudžios nelaimės ištiktai šeimai padėti sudarytas komitetas: Birutė Jasaitienė — Socialinių reikalų taryba, Joana Krutulienė — Lietuvos Dukterys ir Juozas Bagdžius — Marquette Parko Namų savininkai. Prašome visų, kas gali, padėti nelaimės ištiktai šeimai! Aukos priimamos „Seklyčioje“, Socialinių reikalų raštiniėje. Aukos siunčiant paštą, čekius prašome rašyti Lithuanian Human Services (pažymint, kad skirta Dabravolskių šeimai) ir siųsti Lithuanian Human Services, 2711 W. 71 Str., Chicago IL 61629.

Birutė Jasaitienė

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gruodžio 2 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus rodoma įdomi vaizduojama. Aplankysime tris didžiulius istorinius Europos miestus: Londoną, Paryžių ir Romą. Jeigu jau esate aplankę šiuos legendų apgaubtus miestus ar planuojate ten nuvykti, tai, patogiai sėdėdami prie televizoriaus ekrano „Seklyčioje“, „pasivaikščiokite“ po praeities prisiminimus, pajusite istorinį Europos miestų pulsą. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Bus bendri pietūs. Atvykite!

Pal. Jurgio Matulaičio misijos choras rengia tradicinį kalėdinį koncertą, kuris įvyks misijos koplyčioje gruodžio 13 d., sekmadienį, po 12 val. pietų PLC didžiojoje salėje. Programos pradžia — 1:30 val. p.p. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Bilietus įsigyti galite sekmadieniais koplyčios prieangyje.

Irena Šerelienė nuotaikingai ir įdomiai pristatys giesmes Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro koncerte, vyksiančiame gruodžio 13 d., 1:30 val. p.p. koplyčioje. 12 val. PLC didžiojoje salėje choras ruošia pietus. Bilietus į abu renginius galite įsigyti bažnyčios pieangyje sekmadieniais arba iki gruodžio 6 d. užsisakyti telefonais: 815-836-1845 (jei skambinsite dieną) ir 630-257-3071 (skambinant po 7 val. vakaro).

TILŽES AKTO MINĖJIMAS ČIKAGOJE

1918 m. lapkričio 30 d. Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos Tilžėje paskelbto Akto, reiškiančio to krašto gyventojų valią susijungti su Lietuvos valstybe 80-ji sukaktis Čikagoje buvo iškilmingai paminėta sekmadienį, lapkr. 15 d. Minėjimą Šaulių namuose ruošė Maž. Lietuvos Rezistencinis sąjūdis su vėliavomis dalyvaujant šauliams, jūrų šauliams, ramovėnams, Maž. Lietuvos lietuvių draugijai ir patriotinei visuomenei.

Minėjimą dalyvių pasveikinimu pradėjo Ramūnas Buntinas. Iškilmingai daliai vesti buvo pakviestas Vilius Trumpjonas.

Vytauto Didžiojo rinktinės šaulio Juozo Gurevio vadovaujama vėliavų tarnyba, iškilminga eiseną įnešė JAV, Lietuvos, Maž. Lietuvos, šaulių, ramovėnų ir jūrų šaulių vėliavas.

Sugiedotas Lietuvos himnas.

Viliui Trumpjonui kviečiant, atsistojimu ir susikaupimo minute pagerbti mirusieji Tilžės Akto signatarai, genocido aukos ir kovotojai dėl Maž. Lietuvos laisvės ir lietuviybės.

Testamentinį Tilžės Akto perskaitė puošni tautiniu drabužiu apsirengusi Mažosios Lietuvos dukra Aldona Buntinaitė.

Iš Lietuvos studijoms į JAV atvykęs kun. Valdas Aušra, pakviestas atlikti invokaciją, kalbėjo:

„Visagalis Dieve, šiandien mes susirinkome paminėti Tilžės Akto aštuoniasdešimties metų sukaktį. Šis žmonių sukurtas dokumentas išreiškė lietuvių tautos norą vėl būti vientisa tauta, t.y., kad istorinės lietuviškos žemės vėl susijungtų, kad Mažoji Lietuva būtų prijungta prie Didžiosios savo sesės.“

Dieve, mūsų visų kūrėjau ir išlaikytojau, nuo to laiko, kai šis dokumentas buvo paskelbtas, daug kas pasikeitė senoj Europoje: Mažoji Lietuva yra beveik ištrinta iš žemėlaidų, vietoj jos atsirado Kaliningrado sritis. Tačiau, Dieve, Mažosios Lietuvos atmintis dar vis rusena mums. Mes atsimename tą Kraštą ir jo svarbą šiandieninės Lietuvos kultūros brendimui ir lietuvių tautinės savimonės ugdymui.

Maloningasis Dieve, mes Tave meldžiame, kad nebūtume paskutinieji, kurie atsimena Mažąją Lietuvą. Meldžiame, kad Prūsų Lietuvos atmintis ir reikmė būtų išlaikyta ne tik mūsų, bet ir ateinančių kartų mintyse ir širdyse; Dieve, mes meldžiame Tave, kad tas kraštas neprarastų savo reikšmės visai Lietuvai — kaip kad praeityje Mažoji Lietuva padėjo Didžiajai išsilaukti lietuvišką, taip ir dabar, meldžiame Tave, kad Didžioji padėtų Mažajai išlikti žmonių atmintyje, kaip istoriškai lietuviškas kraštas.

Viso to mes meldžiame Tave, Tėve, per Jėzų Kristų mūsų Viešpatį“. Susirinkusiųjų nuotaika akivaizdžiai bylojo jų pritarimą kun. V. Aušros maldoje pareikštomis mintims.

Tolimesnei minėjimo eigai vadovauti pakviestas Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirm. Algis Regis padėjo dalyviams už nuosirdų Maž. Lietuvos problemų supratimą, dalyvaujant šios svarbios sukakties prisiminime. Pastebėjo, kad Tilžės Akto minėjimas yra atrama ir pagrindinis veiksnys. Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio veikloje. Tilžės Aktas, paskelbtas 1918 m. lapkričio 30 d. Maž. Lietuvos patriotų pastangomis ir idealizmu, kai tuo metu Tilžė, kaip ir Vilnius,

buvo Vokietijos okupacijoje. Šiam žygiui reikėjo daug ryžto ir tautinio susipratimo skelbti to krašto, kaip lietuvių tautos dalies prisijungimą prie Lietuvos valstybės. Reikia turėti omenyje, kad Tilžė, kaip ir visa Mažoji Lietuva ilgus šimtmečius buvo Vokietijos kontroleje ir visi to krašto gyventojai buvo laikomi Vokietijos pilieciais. Jau vien dėl to Maž. Lietuvos Tautinės tarybos nariai rizikavo vokiečių valdžios represijomis, kurias vėliau, naciams išgalėjus valdžioje, ne vienas patyrė, o kai kurie ir gyvybėmis užmokėjo. A. Regis teigė, kad Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio veikla turi platų atgarsį pasaulio lietuvių visuomenėje. Visus dalyvius pradžiugino A. Regio perskaitytas Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus atsiųstas sveikinimas šio minėjimo proga. Klausytojų jis buvo sutiktas entuziastingais plojimais.

Teisininkas Jonas Dainauskas, vienas iš nedaugelio dar gyvų Klaipėdos krašto vaduotojų ir didelis Maž. Lietuvos istorijos bei problemų žinovas, skaitė paskaitą „Tilžės Aktas ir Ribbentropo-Molotovo pakto šmėkla“. Kalbėtojas plačiai apžvelgė tarptautinę politiką Maž. Lietuvos atžvilgiu, nuo Kryžiuočių žygių į Aisčių žemes iki klastingo Ribbentropo-Molotovo sandorio ir tolimesnio to krašto likimą. Nagrinėjo ir Lietuvos politikos kryžkeles karo ir pokario metais tarptautinėje plotmėje ir jų pasekmes iki šių dienų.

Po paskaitos A. Regis pranešė apie rugsėjo 25-26 d. Toronte vykusį Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio tarptautinį suvažiavimą ir svarstybas apie pagrindinių Maž. Lietuvos organizacijų veiklą. Pagrindinės jų — Maž. Lietuvos Rezistencinis sąjūdis, Maž. Lietuvos fondas ir Maž. Lietuvos lietuvių draugija yra išvysčiusios plačią veiklą sąmonindamas visuomenę Maž. Lietuvos didžiosios tragedijos problemose. Per jų leidžiamas knygas paliekamas istorinis testamentas ateities kartoms. Ypač didelės reikšmės yra Maž. Lietuvos fondo ruošiamą kelių tomų Maž. Lietuvos enciklopediją. Visų dėmesį atkreipė į Maž. Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje pirm. V. Trumpjono reikšmingą veiklą su mokyklinio amžiaus jauniu lietuvišku švietimu Karaliaučiaus krašte.

Vilius Trumpjonas buvo pakviestas pasidalinti savo patirtimais Karaliaučiaus krašte lietuvių ir lietuviško švietimo plėtimosi pastangomis. Jo pranešimas ir veikla susilaukė dalyvių pritarimo.

Po to Algis Regis perskaitė Tilžės Akto 80 metų sukakties proga Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ir šio minėjimo dalyvių pareiškimą tautos ir visuomenės dėmesiui. Pareiškimas buvo priimtas visų dalyvių pritariančiais plojimais.

Minėjimą poetiniu žodžiu praturtino Apolinaras Bagdonas paskaitydamas savo kūrybos eilėraščius „Prūsų žemei“ ir „Dvi sesutės“.

Aldonai Buntinaitėi vadovaujant buvo sugiedotas Mažosios Lietuvos himnas.

Vėliavų tarnybai išnešus vėliavas, A. Regis rengėjų vardu padėjo visiems dalyviams, ypač šauliams ir visiems prisidėjusiems prie programos bei minėjimo pravedimo. Kvietė ir toliau, kiek įmanoma, reikštis Mažosios Lietuvos sunkių problemų sprendime.

IR

MINTYS VĖLINIŲ PROGA

Lapkričio (4 d.) pirmą tre-

Maironio lit. mokyklos mokiniai Vėlinių pamaldose Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje.

čiadienį Irena Šerelienė skaitė labai įdomią paskaitą apie Vėlines. Ji pradėjo pasakoti prisiminimus, kaip žmonės Lietuvoje meldavosi per Vėlines už mirusius ir, lankydamiesi mirusiųjų kapus, puošdavo juos gėlėmis ir uždegdavo žvakeles ant kapo. Atrodėdavo tada, kad kapinės pavirto į šviečiančią šventovę, jungiančią gyvuosius ir mirusiuosius į vieną bendruomenę.

I. Šerelienė prisiminė Vėlinių išvakarių pamaldas, vadinamas „Mirusiųjų vakarinėmis“, kurias sudarė psalmių skaitymas, procesija apie bažnyčią bei Vėlinių ryto šv. Mišios už mirusius — egzėkvijos.

Kokie teisingi Dovydo psalmės žodžiai, kad: „Žmogaus dienos panašios į žolę, kaip lauko žiedas pražysta, bet štai pūsteli vėjas ir tuoj jis nunyksta ir jo toj vietoj nebematysi“. Tačiau viltingai skamba psalmės atkartotinė: „Viešpats išgelbsti teisiuosius“.

Po to pranešėja pasakojo apie mūsų senųjų laikų Vėlines. Mūsų lietuviškoje mitologijoje buvo deivė Mirtis, vadinama Giltine (nuo žodžio gelti, kasti). Giltinė būvusi akla, bet turėjusi ilgą liežuvį. Tuo liežuviu įgeltas žmogus tuoj mirdavęs. Būdamas akla, Giltinė kartais nepataikydavusi įgelti tam, kuriam buvo skirta mirti, ir todėl dažnai mirdavę vaikai ir jauni žmonės, o seniai likdavę gyvi.

Apie Giltinės karaliavimą ir atėjimą į šeimą, į namus yra daug prietarų ir visokiasiu burtų, kaip nuo jo apsisaugoti.

Vienas ryškiųjų Vėlinių papročių XVII - XVIII amžiuje buvo vėlių maitinimas. Buvo tikima, kad Visų Šventųjų naktį visos vėlės galėjo išeiti iš skaityklos ir laisvai lankytis tas vietas, kuriose anksčiau gyveno. Vėlinių dieną joms pavaišinti gyvieji rengdavo puotas kapuose, pirtyse, jaujose, žodžiu, ten, kur jų manymu vėlės galėjo būti atėjusios. Ilgainiui šis paprotys išnyko.

Lietuvoje iki Antrojo pasaulinio karo per Visų Šventųjų šventę vėlės nebuvo maitinamos, o buvo duodama elgetoms, sėdintiems prie bažnyčios, išmalda (pinigėliai), kad

tie pasimelstų už mirusius.

Yra pasakojimų, kad mirę vaikeliai, kurių motinos labai jų gaili ir verkią, ateina į bažnyčią naktį, tarp Visų Šventųjų Vėlinių, šlapiais nuo ašarų marškinėliais arba nešini pilnus asočių motinos ašarų. Vėlės, pamačiusios gyvą bažnyčioje, puldavusios jį draskyti. Patekęs į jų rankas, retas besugrįždavo gyvas, o jei grįždavo, tai visai išprotėjęs. Į vakarones einančias merginas klajūnes vėlės nuvesdavo į raistą ir paskandindavo, kam eina linksminantis, o nesimeldžia už mirusius...

Toks vėlių kerštingumas lietuvių mitologijoje yra visai priešingas mūsų katalikiškam tikėjimui. Greičiausia, tokius įsitikinimus iš kartos į kartą sukėlė ledinės, negyvos žiemos gamtos baimė, nežinios, blogų žmonių (mokėjusių „užkalbėti“) baimė.

Be to, ir krikščionybė tebebuvo labai paslaptinga, šv. Raštas nepažįstamas. Krikščionybė gi yra pilna šviesos. Šv. Jonas savo pirmajame laiške sako: „Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meileje, tas pasilieka Dieve ir Dievas jame. Nebėra meilėje baimės, nes tobula meilė stumia baimę šalin. Baimė yra bausmė, ir kas bijosi, tas dar netobulai myli (4, 16-18).“

Mums užtikrinto laimingo pomirtinio gyvenimo šviesa prieš 2000 metų atnešė Jėzus, kai Paskutinės Vakarienes metu, atsisveikindamas su apaštalais, kalbėjo: „Tegul neišsigąsta jūsų širdys! Tikite Dievą — tikėkite ir mane. Mano Tėvo namuose daug būvinių. Jeigu taip nebūtų, argi bučiau pasakęs: „Einu jums vietos paruošti?“. Kai nuėjęs paruošiu, vėl sugrįšiu ir jus pas save pasiimsiu, kad jūs būtumėte ten, kur ir aš“ (Jn. 14, 1-3).

Turėdami švenciausią pažadą, kuriuo tikėdamas žinome, kur norime eiti, ir kaip turėtume keliauti. Šių mūsų brandžių metų, gyvenamų ramybės ir taikoje, tikslas ir yra galutinai pasiruošti Jėzaus žadėtoms buveinėms Dievo Tėvo namuose.

Dar daug tokių ir panašių nuostabių minčių mums pažė-

rė mūsų miela pranešėja. Būtų gera, kad ir bažnyčiose kas nors mums tokius pamokslus pradėtų skaityti... Bažnyčios nebūtų tuščios. Ačiū Irenai Šerelienai, ir labai norėtume dažniau jos tokių įdomių ir dvasingų paskaitų išgirsti „Seklyčioje“.

Emilija J. Valantinienė

MAIRONIO MOKYKLOS VĖLINIŲ MINĖJIMAS

Maironio mokykla šventė Vėlines lapkričio 7 d. Pamokų pabaigoje mes įėjome į Palaiminto Jurgio Matulaičio bažnyčią. Tada dešimtas skyrus įėjo. Jie iš eilės skaitė, ir kai kiekvienas vaikas baigė skaityti, tas vaikas padėjo žvakę prie altoriaus. Po to vienas mokinių iš kiekvienos klasės nunešė taip pat gėlytę prie altoriaus. Ta gėlytė buvo padaryta iš popieriukų su mirusių žmonių vardais. Pavyzdžiui, aš parašiau mano tetos Vidos vardą. Ji mirė, kai lėktuvas nukrito kalnuose. Tada mes visi sukalbėjome Tėve mūsų su kunigu, ir minėjimas baigėsi. Mes atlikom šitą minėjimą, kad prisimintume mirusius.

Nerijus Aleksa
V skyriaus mokinys

SKELBIMAI

• Algirdas Varnauskas - Warn-Varnas, ieško jaunystės draugo Juozo Karvelio, gyv. Indiana valstijoje. Atsilepkite, rašykite: 3231 Elm Ave., Brookfield, IL 60513, tel. 708-485-8316

(sk.)

• Kompiuterinės fotografijos parodos uždarymas ir premijų įteikimas laimėtojams šį penktadienį, gruodžio 4 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Kalbės šios parodos dalyviai, sukūrę paveikslus kompiuterine technika. Vakaronę rengia Budrio Lietuvių Foto archyvas. Kviečiame visus gausiai atsilankyti.

(sk.)

• Atlantic Express Corp. siūlo darbą automechanikams ir vairuotojams, turintiems CDL teises. Kreiptis tel. 630-257-8652, Lemont, IL.

(sk.)

Pasaulio lietuvių centre lankėsi svečiai iš New Yorko. Iš kairės: Irena Garunkšienė, inž. Gerimantas Penikas ir jo žmona.